

BUDGET 2023

GÖTEBORGS STAD

Centerpartiet

GÖTEBORG

Innehållsförteckning

För Göteborgs bästa	2
Styrning och ledning	3
Personal	4
Ekonomi	5
Kommunstyrelsen	6
Stadsbyggnadsnämnden	8
Exploateringsnämnden	11
Stadsmiljönämnden	13
Stadsfastighetsnämnden	15
Förskolenämnden	17
Grundskolenämnden	18
Utbildningsnämnden	20
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	20
Idrotts- och föreningsnämnden	21
Kulturnämnden	22
Socialnämnderna	23
Nämnden för demokrati och medborgarservice	25
Nämnden för funktionsstöd	26
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	27
Miljö- och klimatnämnden	28
Nämnden för inköp och upphandling	29

Kretslopp- och vattennämnden	31
Arkivnämnden	32
Nämnden för intraservice	32
Valnämnden	33
Överförmyndarnämnden	33
Göteborgs Stadshus AB	34
Kluster – Bostäder	35
Kluster – Energi	36
Kluster – Lokaler	37
Kluster – Näringsliv	38
Kluster – Turism, kultur och evenemang	39
Kluster – Hamnen	40
Kluster – Kollektivtrafik	41
Kluster – Kommunal bostadsförmedling	42
Kluster – Interna bolag	42
Ekonomisk sammanställning	43

För Göteborgs bästa

Göteborg är på många sätt en fantastisk stad att bo, jobba i och besöka. Här finns pulserande stadsliv och innovativa miljöer, men det är även nära till natur med brusande hav, gröna parker och karga klippor. Här finns göteborgarna med sin mänskliga värme och vitsiga humor. En mångfald av människor som gör staden inspirerande.

Samtidigt har årtionden av socialistiska regleringar, traditioner av att driva kommunal verksamhet i egen regi och dålig stadsplanering lett till bristande samhällsservice och en allt mer segregerad stad. Göteborg har idag stora utmaningar med ojämlikhet mellan dem som har ett jobb och dem som står utanför arbetsmarknaden, mellan dem som har en bostad och dem som bor trångt eller tvingas flytta mellan olika andrahandskontrakt. En storstad som Göteborg behöver växa hållbart både socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Inom politiken ska vi underlätta människors vardag, inte stå i vägen för människors inneboende drivkrafter.

Auktoritära och totalitära krafter sprider sig över världen och nu är det viktigare än någonsin att stå upp för frihet och demokrati. Göteborg ska förbli en öppen stad där alla har möjligheter att skapa sin egen framtid oavsett vem man är och var man kommer från. I vårt Göteborg får alla vara sig själva och bestämma över sina egna liv. Vi kommer att fortsätta kämpa för medmännisklighet, jämställdhet och trygghet, varje dag.

Miljö och klimat står högst på Centerpartiets agenda. Världens utsläpp måste minska och omställningstakten är otillräcklig. Det behövs mer politisk handlingskraft såväl lokalt som globalt för att lyckas. I Göteborg driver Centerpartiet på för förnybar energi, hållbara transporter, ökad delningsekonomi och tillgänglig kollektivtrafik. Det behöver läggas in en högre växel för bra cykeltrafik och fler laddstolpar.

Med ny teknik och hållbara affärsmodeller visar många göteborgska företag vägen framåt. Göteborg har en arbetsmarknad som skriker efter kompetens. De allra flesta jobben skapas av små och medelstora företag, samtidigt finns det många göteborgare som inte har ett jobb idag. Centerpartiet vill underlätta för företag och förbättra matchningen mellan de som söker nya medarbetare och de som söker jobb. Att öppna möjligheten till fler anställningar i växande företag är avgörande

för att förbättra integrationen och få fler av de många långtidsarbetslösa i arbete. Centerpartiet vill förbättra Göteborgs företagsklimat och förändra attityden om företagande hos såväl politiker som tjänstemän.

Göteborgarnas trygghet och rätt att få vara sig själv är grundläggande för oss i Centerpartiet. Att kunna vara trygg både i hemmet och i stan ska vara en självklarhet för alla göteborgare. Grunden för barn och ungas möjlighet att uppnå sina livsdrömmar börjar i skolan. Alla elever ska kunna lita på att de får en bra utbildning. Skolan ska vara en trygg plats där det finns möjlighet att utvecklas till sin fulla potential.

Göteborgarna måste själva ha möjlighet att påverka besluten i Göteborg. Centerpartiet kommer aldrig acceptera hot, våld eller andra former av brottslighet. Göteborg behöver ha en politik som skapar framtidstro i de delar av staden som är mest utsatta för kriminalitet.

Centerpartiet i Göteborg ska arbeta för allas rätt till ett bra liv, hela livet. Många äldre göteborgare lever ett aktivt liv och det måste finnas med i planeringen av exempelvis stadsmiljöer och kulturupplevelser. För de äldre som är i behov av stöd eller omsorg finns förbättringspotential. Det handlar till exempel om förbättrad kontinuitet i vem man möter om dagarna eller att maten man serveras är god och näringsrik.

Kultur, föreningsliv och idrott utgör viktiga delar av Göteborgs själ och framtida utveckling. I Centerpartiets Göteborg är det politikens uppgift att underlätta för dessa verksamheter, bejaka bredd såväl som spets och främja barn- och ungdomsverksamhet.

Centerpartiet vill skapa ett attraktivt Göteborg. Vi kämpar för en stad som är grön, global och inkluderande. En levande stad där miljö och klimat, företagsamhet och jämställdhet är viktiga hörnstenar. En stad där alla ges samma möjlighet att förverkliga sina drömmar – oavsett var i Göteborg du bor.

Emmyly Bönfors, gruppledare för Centerpartiet Göteborg

Styrning och ledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs stads övergripande styrdokument. Budgeten anger en plan för verksamheten och hur den ska finansieras samt förväntat resultat vid budgetårets slut. Styrande dokument såsom program, planer, riktlinjer och policys som kommunfullmäktige har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten. Den övergripande inriktningen är att verksamheten i Göteborgs stad ska utgå från en hållbar utveckling. Det innebär en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Kommunfullmäktiges tre övergripande mål för nämnderna är följande:

- Göteborg är en jämlik stad där alla individer ges möjlighet att forma sina liv.
- Göteborg är en ekologiskt hållbar stad för naturen, klimatet och människan.
- Göteborg är en näringslivsvänlig stad med långsiktigt hållbar ekonomi där individens ekonomiska frihet värnas.

Utifrån de övergripande målen ska nämnderna definiera verksamhetsspecifika mål och lämpliga indikatorer.

Målen i de styrande programmen i staden med tillhörande indikatorer ska också omsättas av nämnder och bolag. Uppdrag som ges till nämnder och bolag i denna budget ska genomföras under år 2023 om ingenting annat anges. Samtliga mål ska följas upp i den ordinarie uppföljningsmodellen.

Sedan årsskiftet 2022/2023 finns en ny organisation för stadsutveckling på plats med de nya nämnderna för stadsbyggnad, exploatering, stadsmiljö och stadsfastigheter. Stadsbyggnadsnämnden har i uppdrag att samordna och ansvara för den samlade strategiska stadsplaneringen. De övriga nämnderna ska utifrån sina verksamhetsansvar bistå stadsbyggnadsnämnden i den samlade strategiska stadsplaneringen, exempelvis genom sakkunskap i drift- och genomförandefrågor.

Personal

Göteborgs stad är en mycket stor arbetsgivare i Sverige. Inom staden arbetar människor inom olika branscher där olika typer av kompetens efterfrågas. Det är viktigt att Göteborgs stad är en attraktiv arbetsgivare. Staden behöver säkerställa att personalens kompetens motsvarar verksamhetens behov även då behoven ändras.

Staden behöver också arbeta för låg sjukfrånvaro och bra arbetsmiljö för att få personalen att stanna kvar. Det råder idag kompetensbrist inom flera områden inom staden. Kompetensförsörjningsbehovet ser olika ut för olika yrkesgrupper. Hos de högskoleutbildade är det främst sjuksköterskor, erfarna socionomer och vissa tekniska specialister som är svårrekryterade. Utmaningarna är av olika slag och åtgärderna behöver anpassas åt vilka kompetensförsörjningsproblem som råder inom varje sektor.

Göteborgs stad har ett stort rekryteringsbehov på grund av personalavgångar och ett ökat behov av välfärdstjänster som medföljer den demografiska utvecklingen. Staden behöver nyttja befintlig kompetens på ett effektivt sätt och utveckla verksamheter så att de blir mindre personalintensiva. Ett sätt kan vara att implementera olika former av digitala hjälpmedel. Annars kommer staden få problem med att tillgodose det ökade behovet av välfärdstjänster. Det behöver även bli enklare att anpassa sin arbetssituation utefter individuella förutsättningar. För dem som vill och orkar ska det gå att skjuta upp pensionen.

Göteborgs stad ska underlätta för personer att praktisera eller göra examensarbete inom den kommunala verksamheten. Det ska även finnas bra karriärmöjligheter inom staden, individuella prestationer ska uppmuntras och ge utslag i lönerevisionen. Det krävs åtgärder för att minska och på sikt eliminera osakliga löneskillnader mellan likvärdiga arbeten i stadens förvaltningar.

Undersköterska, stödassistent och barnskötare är exempel på tre stora kvinnodominerade grupper där det vid jämförelse med andra likvärdiga

arbeten förekommer löneskillnader. Staden behöver arbeta strategiskt med att ändra detta. Sjukfrånvaron inom många verksamheter behöver minska och det förebyggande hälsoarbetet behöver förbättras.

Det är viktigt att alla stadens medarbetare känner sig trygga på sin arbetsplats. Otillåten påverkan, hat eller hot är aldrig acceptabelt. Arbetet med att säkerställa säkerheten för stadens medarbetare samt skapa en öppen och tillitsbaserad arbetssituation behöver ständigt förbättras och anpassas efter rådande läge.

Ekonomi

Göteborgs befolkning växer och i och med det även stadens behov av nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. En växande stad innebär även att finansieringen av välfärden behöver säkras långsiktigt och prioriteras utifrån befolkningsunderlaget. Det ställer stora krav på att säkra kompetensförsörjning och tillgång till arbetskraft, att nyttja den kompetens som finns på ett bra sätt och att dra nytta av den digitala utvecklingen. När investeringstakten i Göteborg är hög krävs också politiska prioriteringar och kloka investeringar som inte skuldsätter kommande generationer på ett ansvarslost sätt.

Omvärldsläge

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedöms återhämtningen efter pandemin fortsätta 2022, men BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Förutom att Rysslands invasion av Ukraina orsakar ett fruktansvärt mänskligt lidande påverkar kriget också den europeiska ekonomin. Det märks bland annat i priser på energi, råvaror och livsmedel. Högre priser på livsmedel spär på inflationen och osäkerheten på finansmarknaderna leder till ökade kostnader för att låna pengar både på kort och lång sikt. Många hushåll har ökat sitt sparande under pandemin vilket kan upprätthålla konsumtionen i det korta perspektivet men effekten kan bli att sparandet sedan minskar till de nivåer som rådde före pandemin samtidigt som lönerna pressas uppåt i lönerörelsen. Samtidigt som oron i omvärlden är stor går företagen i Sverige bra. Konjunkturinstitutet med flera bedömer att tillväxten för närvarande är god men kommer dämpas under åren 2023–2025. Arbetslösheten i Göteborg låg på 7,7 procent i mars 2022 vilket kan jämföras med 7,0 procent i Sverige samma månad. Samtidigt är antalet nyanmälda lediga jobb rekordstort inte minst inom hotell, restaurang och handel. Göteborgs demografi ställer stora krav på långsiktig kompetensförsörjning, inte minst inom kommunens egna verksamheter. Dels eftersom den stora gruppen fyrtioåringar fyller 80 år mellan 2020–

2030. Dels eftersom ett stort antal medarbetare väntas gå i pension inom välfärden fram till år 2029 samtidigt som personer i arbetsför ålder inte ökar i motsvarande takt. Utvecklingen med en ökad befolkning ställer också krav på kompetensförsörjning inom andra verksamheter i staden såsom förskola, skola, socialtjänst, stödpersonal och bibliotekspersonal. Den ökning av antalet personer i förvärsarbetande ålder som sker består till en stor del av utrikesfödda. En framgångsfaktor är därför stadens förmåga att tillvarata den kompetens utrikesfödda har.

Skattesats och finansiella principer

De senaste åren har Göteborgs stad haft positiva ekonomiska resultat. 2021 uppgick koncernens resultat till 5,4 miljarder kronor främst på grund utav statsbidrag med anledning av pandemin, omfattande utökade statsbidrag samt realisationsvinster inom bolagssektorn. Överskotten de senaste åren har bidragit till att stärka den finansiella handlingsberedskapen långsiktigt. Det innebär att resultatutjämningsreserven kan användas i år. Utan reavinster och utdelning från bolagssektorn skulle kommunen dock inte nå det långsiktiga resultatmålet enligt de beslutade riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Inför 2023 bedöms statsbidrag trappas ner samtidigt som pensionskostnaderna ökar kraftigt på grund av det nya pensionsavtalet.

På grund av det oroliga ekonomiska omvärldsläget med inflation och ökade priser för hushållen kvarstår den kommunala skattesatsen inför 2023 och fastställs till 21,12 kronor. I denna budget används SKR:s skatteunderlagsprognos från oktober månad 2022.

Göteborgs stad har en resultatutjämningsreserv (RUR) vars syfte är att möjliggöra intäktsutjämning över en konjunkturcykel. En prognos av det underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, används som riktvärde för när uttag kan

göras. För 2023 finns det möjlighet att nyttja RUR. Eventuellt nyttjande måste vägas mot det strukturella underskottet. Används för mycket medel ur RUR ökar det långsiktiga finansiella underskottet.

I denna budget ligger de finansiella principer för god ekonomisk hushållning, som fastställdes år 2020, till grund för den långsiktiga ekonomiska planeringen.

Dessa anger att:

- Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent (inkluderat ansvarsförbindelsen för pensionsåtagande för pensioner intjänade före 1998).
- Staden bör över en rullande tioårsperiod uppnå ett resultatöverskott, exkluderat exploateringsbidrag och privata investeringsbidrag, motsvarande minst två procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- Egenfinansieringsgraden av investeringar, inklusive utdelning från de kommunala bolagen, bör under en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent, men eftersträvas överstiga 60 procent.

Med en god ekonomisk hushållning och effektiviseringar inom stadens verksamhet är ambitionen att på sikt kunna sänka skatterytcket. Det är viktigt att alla Göteborgs stads verksamheter planerar och agerar utifrån ett hela-staden-perspektiv och hushåller med stadens gemensamma resurser. När staden ska genomföra stora investeringar ska alternativa finansieringslösningar alltid prövas. Det kan exempelvis röra medfinansiering inom Göteborgs stad men även extern finansiering. Samarbeten med andra offentliga aktörer såsom Västra Götalandsregionen, statliga myndigheter och EU där olika projekt ofta delfinansieras bör fortsätta. Det finns en stor potential i digitaliserade arbetssätt, ny teknik och samlokalisering för att hålla nere administrativa kostnader som staden bör arbeta aktivt med.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har under året samordnat stadens flyktingmottagande med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Kriget har även påverkat tillgången på gas vilket kan få konsekvenser för Göteborgs stad och därför har kommunstyrelsen bevakat energifrågan noggrant.

Kommunstyrelsen har även ansvar för att samordna och leda stadens arbete och har under året arbetat med den nya organisationen för stadsutveckling och att stärka chefer inom staden. Andra aktuella frågor i kommunstyrelsen har varit att arbeta fram en handlingsplan för att motverka tystnadskultur och stärka det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet. Kommunstyrelsen arbetar även med att bidra till en mer sammanhållen hållbar utveckling utifrån Agenda 2030.

Kommunfullmäktiges inriktning

Det är kommunstyrelsens ansvar att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnder och bolags verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige, tar hand om den ekonomiska förvaltningen och verkställer kommunfullmäktiges beslut. Det är viktigt att kommunstyrelsen arbetar aktivt i frågor som berör hela kommunen såsom egna styrdokument, Agenda 2030, näringslivsutveckling och med att säkerställa en god välfärd för alla göteborgare. Det påbörjade arbetet med implementering av den beslutade förändrade styrmiljön för digitalisering ska fortsätta.

Göteborg har en vision om att vara en hållbar stad öppen för världen. Det är migration och handel som hjälpt till att bygga Göteborg starkt. För att klara kompetensförsörjning även i framtiden är det viktigt att underlätta för människor som vill flytta hit. Göteborgs näringsliv behöver arbetskraftsinvandring för att säkra sin kompetensförsörjning i bristyrken, inte minst högutbildad arbetskraft inom exempelvis IT-sektorn.

Göteborg ska också vara en stad för människor på flykt. Det pågående kriget i Ukraina har enligt UNHCR medfört att över 7000 människor har flytt därifrån. Tack vare EU:s massflyktsdirektiv kan ukrainska medborgare fritt resa in i Sverige. I nuläget kommer ukrainska medborgare inte folkbokföras i Sverige men med tanke på det osäkra läget är det dock möjligt att de ansöker om permanent uppehållstillstånd. Göteborgs stad bör värna flyktingars rätt till egenbosättning och begränsningen av antalet kommundelar som ska omfattas av undantag från EBO bör under 2023 minska.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som påbörjats av kommunstyrelsen de senaste åren ska fortsätta. Dels genom den nya lagstiftningen från utredningen *Kommuner mot brott*, vilket staden får statsbidrag för. Dels genom det brottsförebyggande och trygghetsskapande programmet samt utvecklingen av Trygg-i-modellen. Kommunstyrelsen behöver också säkerställa kompetenshöjande insatser kring välfärdsbrott, riskbedömning och arbetsmetodik inom de verksamheter som har behov av detta. För att samarbetet mellan verksamheter och myndigheter ska fungera optimalt krävs en fysisk plats som ordningsvakter och fältassistenter kan utgå ifrån och samla alla för gemensamma genomgångar. En sådan lokal är tänkt att samutnyttjas med Polisen. För detta avsätts medel i budget.

Kommunstyrelsens arbete med att stärka krisberedskap och civilt försvar ska fortsätta 2023. Göteborgs stad behöver påskynda arbetet med att skapa en krigsorganisation, ta fram beredskapsplaner samt krigsplacera nyckelfunktioner. Utöver det krävs förmågehöjande investeringar kopplade till bland annat reservkraft, nödvattenanslutningar, trygghetspunkter, IT-säkerhet, kriskommunikation, skyddsrum och skyddade ledningsplatser. Vidare behövs ökad lagerhållning av nödvändiga varor i stadens samhällsviktiga verksamheter, så som kritiska insatsvaror, drivmedel, livsmedel, skyddsutrustning med mera. För dessa förmågehöjande insatser avsätts medel i budet.

Det är av yttersta vikt att Göteborgs stad agerar föregångare i klimatomställningsarbetet. Tillsammans med näringsliv, akademi och

civilsamhälle ska staden aktivt arbeta för att minska Göteborgs klimatavtryck. I det arbetet behöver staden bidra med att påskynda omställningen av industrin inom exempelvis fordon, energi och petrokemi. Det öppnar nya möjligheter till grön tillväxt och export av miljöteknik. Klimatpolitiska rådet lyfter i sin årliga granskning, mars 2022, att klimatomställningen nått en ny mognad. Förnybar energi har ofta lägre kostnader än fossilbaserad, näringslivet ser allt fler möjligheter i fossilfri konkurrenskraft, det finns en bred opinion som stödjer omställningen och det finns ett starkare institutionellt ramverk för klimatet på nationell, europeisk och global nivå. Rådet pekar på fyra nyckelområden: effektivare energi- och resursanvändning, fossilfri elektrifiering, biomassa från skogs- och jordbruk samt upptag och lagring av koldioxid.

Under 2022 fick Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan och medel avsattes för klimatanpassning. Motsvarande summa avsätts även i år för att utveckla arbetet med planering av översvämningens risker. Det är även viktigt att arbetena med högvattenskyddet och skyfallsåtgärder fortgår för att inte riskera översvämning i delar av Göteborg.

Kommunstyrelsen är delaktig i den nya företagsetableringen av ny batterifabrik. Etableringen är av stor vikt för hela stadens näringsliv och den gröna omställningen. Medel avsätts kommuncentralt för utbildningsinsatser och samordning.

Under hösten 2021 tecknade Göteborg Stad ett förnyat klimatkontrakt med Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket och Trafikverket. I kontraktet förbinder sig Göteborgs stad att utarbeta en klimatinvesteringsplan. Planen ska fungera som ett sammanhållande styrdokumentet för klimatomställningsfunktionens arbete och tydliggöra hur stadens grundläggande ekonomiska intressen understödjer en accelererad klimatomställning. Det är viktigt att klimatomställningsfunktionen fortsätter med detta arbete.

Kommunstyrelsen finansierar funktionen medan dess organisatoriska hemvist är under miljö- och klimatenämnden vars uppdrag är att driva och samordna stadens miljö- och klimatarbete. Klimatomställningsfunktionen ska dock arbeta kommunövergripande och särskilt samverka med stadens bolag.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att minska antalet kommundelar som omfattas av undantag i EBO-lagstiftningen (LMA).
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och vid intresse Polisen, hyra en samverkanslokal för ordningsvakter, fältassistenter och polis i centrala Göteborg.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka tystnadskultur och stärka det trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbetet mot otillåten påverkan.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att metodutveckla klimatomställningsfunktionens arbetssätt och implementera det i fler verksamheter där det är tillämpligt.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta för att boende, besökare och näringsliv upplever kontakten med staden som enkel, trygg och att den sker utifrån deras behov. Ett servicetänk ska genomgå alla nämnder och bolags arbete så att invånare upplever att kontakten med dessa är enkel.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att stötta AB Framtiden och Business Region Göteborg med att uppmuntra och ingå i samarbeten mellan olika aktörer för att göra utpekade platser mer attraktiva genom exempelvis Business Improvement Districts och inkubatorer.

Stadsbyggnadsnämnden

Göteborg har vuxit från en stor småstad till en liten storstad. Tusentals nya bostäder och arbetsplatser har vuxit fram de senaste åren. Det är i grunden positivt att fler blir göteborgare och att företag satsar på staden. Det finns dock stora utmaningar i staden där en strategisk stadsutveckling kan bidra till lösningar. Göteborg har länge präglats av en stadsplanering där bostäder, handel och arbetsplatser separeras. Stadsdelar har byggts i enklaver utan sammanhållande stråk som förbinder dem. Det har bidragit till att staden blivit segregerad och bilberoende. De planerande nämnderna har inte arbetat tillräckligt samordnat och alltför många projekt har gått med ekonomiskt underskott. Göteborgs stadsplanering behöver en ny riktning så att utanförskapet bryts i de utsatta områdena, att framkomligheten förbättras för hållbara färdmedel och att näringslivet fortsatt vill satsa på Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadsbyggnadsnämnden har ansvar för att driva och samordna den fysiska planeringen för Göteborg. Nämnden ska samordna och ansvara för den samlade strategiska stadsplaneringen. All stadsplanering bör utgå från en tydlig idé om hur staden ska se ut och fungera på sikt. Med tydliga stråk skapas förutsättningar för en gångvänlig stad och robust kollektivtrafik. En blandstad gör att olika människor rör sig runt hela staden olika delar av dygnet. Så fungerar det inte i Göteborg idag. Olika delar av staden planeras i alltför hög grad oberoende av varandra. Alltför många områden i staden är fortsatt utpräglade bostads-, kontors eller handelsområden, vilket både bidrar till otrygghet och ohållbart resande. Stadsplaneringen i Göteborg behöver ett paradigmskifte.

Stadsbyggnadsnämndens viktigaste uppdrag blir att säkerställa att "Göteborgs utvidgade innerstad" och Framtidens arbete med "Värdeskapande stadsutveckling" utgör grunden för stadens utbyggnad. I praktiken innebär det att staden ska planera stora områden och ge tydliga

förutsättningar för en etappvis men långsiktig utbyggnad. Genom att omvandla överdimensionerade vägar till stadsgator blir lättare att transportera sig via gång eller med cykel samtidigt som robust kollektivtrafik säkras.

Göteborg ska planeras för att i framtiden vara en 15-minutersstad där det människor behöver dagligen finns nära. Göteborg ska förtätas med levande gatuplan för ökad trygghet, lokal handel och stadsliv. Ombildning av verksamhetslokaler i bottenplan till bostäder ska i regel inte tillåtas. Innerstaden ska återbefolkas och bindas ihop tydligare med resterande stadsområden. Hav och älv ska tillgängliggöras och fler delar av älvstränderna befolkas genom husbåtar. Ytterstadens orter ska utvecklas till attraktiva småstäder och stationssamhällen, utan att värdefull natur och jordbruksmark förstörs. Trädgårdsstad och kvarterstad med sammanbyggda kvarter som skapar trivsamma gaturum ska premieras i planering och nyproduktion. Göteborg ska byggas blandat i hela staden.

Stadsbyggnadsnämnden ska planera med fokus på kvartershus med slutna kvarter. Nämnden ska se till att modernistisk stadsplanering undviks, exempelvis punkt- och lamellhus utan koppling till gatan, storskaliga markparkeringar och funktionsseparerade bostads- eller handelsområden. De externa köpcentren ska inte utvidgas utan istället stegvis avvecklas och ersättas med handel som kan integreras i stadsväven. De utsatta områdena ska byggas om till trädgårdsstäder med fler villor och stadsradhus. Arbetet med Biskopsgårdens trädgårdsstad ska prioriteras. Liknande satsningar ska inledas i Göteborgs andra utsatta områden. Programarbetet i Tynnered ska anpassas och utformas i samma anda som Biskopsgårdens programarbete. Fokus ska vara att öka stadens attraktivitet och markvärden. Med ökade markvärden i stadens utsatta områden ökar viljan att investera även från privata aktörer.

Stadsbyggnadsnämnden ska prioritera hållbara trafikslag med starkt fokus på framkomlighet för kollektivtrafiken. Den långsiktiga inriktningen för staden ska vara utbyggnad av spårbunden och planskild trafik där det är möjligt. Nämnden ska i samverkan med övriga relevanta nämnder verka

för att säkra finansiering och genomförande av Målbild Koll 2035. Staden ska delta i arbetet med Skagerakbanan. Nämnden ska också prioritera cykelprogrammet och pendelcykelstråken. Att öka de hållbara trafikslagen är även viktig för stadens resilienskraft i ett osäkert omvärldsläge.

Stadsbyggnadsnämnden ska planera för en blandad stad även vad gäller upplåtelseformer. En kraftig övervikt av småhus ska planeras i bostadsområden med många flerbostadshus, i synnerhet stadens utsatta områden. I villaområden behövs fler flerbostadshus. Nämnden ska särskilt arbeta för att fler barnfamiljer ska kunna bo och leva i Göteborg, dels genom fler småhus, dels genom att planera för fler stora lägenheter med barnvänliga innergårdar. Staden ska verka för att mer social infrastruktur placeras på bottenplan i flerbostadshus där det är praktiskt och ekonomiskt genomförbart. Dessutom kan fler innergårdar nyttjas till exempelvis förskolegårdar och uteplatser för vård- och omsorgsboenden där det är lämpligt.

Planprogrammen behöver utformas så att de underlättar för de kommande skedena, inte minst så att detaljplaneprocessen kan påskyndas. Planprogrammen ska vara utformade så tydligt att exploitördrivna detaljplaner ska kunna bidra till hög produktion av nya bostäder samtidigt som kommunens intentioner med ett nytt område följs. All stadsplanering i Göteborg ska ha ett näringslivsvänligt perspektiv och säkra tillgången till industrimark. Kostnaderna för att bygga bör också minska. Det kan bland annat göras genom att marken planläggs först så att markanvisningarna kan delas upp i mindre, standardiserade tomter. På så vis kan även mindre byggaktörer delta i konkurrensen. En viktig förutsättning för näringslivet och industrietableringar är tillgången till mer grön el. Översiktsplanen ska få ett tematiskt tillägg för produktion och lagring av förnybar energi, med fokus på havsbaserad vindkraft. Nämnden ska ta fram en handlingsplan för att åtgärda de planbestämmelser som försvårar för solceller.

Göteborg bör i första hand byggas ut på redan ianspråktagen mark. På så vis utnyttjas befintlig infrastruktur både över och under mark. Göteborg

ska inte utvidgas på naturområden och jordbruksmark. Jordbruksmarken ska särskilt värnas för mer närproducerad mat, fler gröna näringar och stärkt självförsörjningsgrad. Stadens parker och grönområden ska värnas och utvecklas. I takt med att staden växer ska fler parker anläggas och alla göteborgare ska ha högst 300 meter till sin närmsta park.

Arbetet med "Göteborg Utvidgade Innerstad" ska utvidgas till mellanstaden och ytterstadens centralorter. Syftet är att hela staden ska tillföras stadskvalitéer samt möjliggöra för ökad produktionen av villor och stadsradhus. Målet är att 500 nya småhus, primärt med små tomter och i vissa fall som hyresrätter, byggs årligen över hela Göteborg i anslutning till befintlig infrastruktur genom trädgårdsstadens principer. Nämnden ska även verka för att det ska bli enklare att stycka av befintliga tomter i syfte att öka småhusproduktionen.

Det planerade villaområdena i Kärra/Skogome ska stoppas. Istället för att ianspråkta naturmark- och jordbruksmark ska stadsbyggnadsnämnden satsa på centralorterna i Göteborgs landsbygd såsom Säve och Olofstorp för att öka attraktiviteten och öka underlag för kollektivtrafik samtidigt som den värdefulla jordbruksmarken bevaras. Pendelcykelnät ska byggas ut till ytterstadens centralorter.

Inför att Stena-terminalerna flyttar från Södra älvstranden ska stadsbyggnadskontoret tillsammans med kulturnämnden utreda ett maritimt centrum. Utredningen ska inkludera flytt av Maritiman, permanent plats för Ostindiefararen, återöppnande av Emigranhuset samt sammankoppling av Sjöfartsmuseet och Amerikakajen. Stadsbyggnadskontoret ska även utreda konsekvenserna och möjligheterna av att Götaleden kommunaliseras efter Stena-flytten.

Det pågående programarbetet för Heden ska ges en inriktning om att planera utifrån Göteborgs Utvidgade Innerstad och samtidigt möjliggöra för ökad yta åt idrott och rekreation på den södra sidan. Inriktningen ska också vara att markparkeringarna ersätts av ett yteffektivt p-hus kombinerat med inomhushall. En större andel av bostäderna på Heden bör bli studentbostäder. Nämnden ska planera för permanenta husbåtsplatser på

Lindholmen samt ett så kallat Living Lab med fokus på nya innovativa boendeformer såsom tiny houses och husbåtar på Ringön. Planeringen av naturreservat i Lärjeåns dalgång ska avbrytas då reservatet försvårar möjligheterna för jordbruk och gröna näringar i området. Den unika natur- och kulturmiljön ska värnas på andra sätt.

Göteborgs innerstad ska bli utsläppsfri genom en miljözonklass 3 som införs stegvis. Staden ska också använda miljözon klass 3 som verktyg för att kunna bygga fler bostäder, förskolor och skolor. Verktöget ska användas främst i nybyggnadsområden där kraven för luftkvalitet och buller riskerar att inte uppnås.

Stadsbyggnadsnämnden ska bistå stadsmiljönämnden i arbetet med ny parkeringspolicy. Parkeringstalen för centrala och halvcentrala lägen i staden ska sänkas och möjligheten att sätta ett maxtak ska utredas.

Uppdrag

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att tillse att "Göteborgs Utvidgade Innerstad" och "Värdeskapande stadsutveckling" utgör grunden för stadens utbyggnad och de principer som staden ska planera utifrån.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att avbryta all bostadsplanering som innebär att betydande areal jordbruksmark tas i anspråk.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att prioritera ny infrastruktur för kollektivtrafik med fokus på utbyggnad av spårbunden och planskild trafik. Nämnden ska även ta fram plan för hur placering och krav på stråk och stationer för Metrobuss och Citybuss enligt Målbild Koll2035 samt att utreda hur stadsbanestråken kan planskiljas genom innerstaden.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda ett maritimt centrum enligt ovan.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ändra inriktningen för Hedens programarbete enligt ovan.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att planera för permanenta husbåtsplatser på Lindholmen och ett Living lab på Ringön.

Exploateringsnämnden

Göteborg genomgår en av de större stadsomvandlingarna staden upplevt. Att staden utvecklas i en positiv riktning med fler bostäder och arbetsplatser är helt beroende av en ansvarsfull och hållbar markförsörjning. Genom stadens markanvisningar kan fler aktörer bidra till att skapa ett starkare Göteborg. Exploateringsnämnden har en mycket viktig roll om stadens organisation för stadsutveckling ska bli mer sammanhållen och effektiv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Exploateringsnämnden har ansvar för kommunens strategiska markförsörjning och ansvarar för kommunen fasta egendom. Nämnden ansvarar för kommunens samlade exploateringsverksamhet. Göteborgs stadsutveckling behöver komma bort ifrån den stuprörproblematik som funnits mellan de stadsutvecklande nämnderna.

Exploateringsnämnden har ett särskilt ansvar att utifrån sin roll som exploatör och markägare driva staden övergripande planering och prioritering. Nämnden har också ett särskilt ansvar att se till att stadens exploateringsprojekt och de stora infrastrukturprojekten håller budget. Samtliga exploateringsprojekt ska ha en positiv exploateringsekonomi inklusive alla kostnader, exempelvis infrastruktur och VA. Undantag kan göras för projekt i utsatta områden som bidrar till en positiv social hållbarhet.

Göteborg har ett stort underskott av kollektivtrafiksatsningar. Staden behöver mer aktivt verka för ökad finansiering av ny kollektivtrafikinfrastruktur inklusive målbild koll 2035 från andra medel än kommunalskatten. Staden ska därför verka för ny statlig finansiering genom ett nytt västsvenskt paket och redan nu arbeta fram ett förslag med övriga nämnder och relevanta aktörer. Exploateringsnämnden ska även se till att exploatörerna, markägarna och fastighetsägarna i regel finansierar de kollektivtrafikbehov som stora exploateringsprojekt ger upphov till.

Särskilt fokus bör vara utbyggnad av den spårbundna trafiken som är den enskilt viktigaste åtgärden för robust kollektivtrafik och ger högst höjning av markvärdena. På så vis kan de som finansierar kollektivtrafiken få avkastning på detta och starka incitament för utbyggd kollektivtrafik skapas.

Exploateringsnämnden ska i regel genomföra markanvisningar efter att ett område planläggs och om möjligt dela upp markanvisningarna i mindre delar. På så vis bidrar staden med att skapa konkurrens inom byggsektorn och bidrar till en större mångfald av den arkitektoniska gestaltningen. Planarbetet ska vara så välarbetat att markanvisningarna kan ha få krav, utöver miljö- och klimatkrav.

Vid marktilldelning för hyresrätter ska staden kunna ställa krav på privata fastighetsägare att överlåta en viss andel av nytt bostadsbestånd för sociala ändamål. Målet är att nya sociala kontrakt ska vara utspridda över hela staden, och endast om det finns synnerliga skäl kan de tecknas i utsatta områden.

Exploateringsnämnden ska i regel låta marknaden bestämma upplåtelseform för flerbostadshus, i de fall de fall det råder brist på en enskild upplåtelseform inom en stadsdel ska däremot nämnden aktivt verka för att markanvisa den upplåtelseform som saknas. För utsatta områden ska inga nya hyresrätter markanvisas, undantag kan göras om bedömningen är att det kan bidra positivt till den sociala hållbarheten, exempelvis hyresradhus eller kategoribostäder såsom studentbostäder eller trygghetsboenden.

Planerade hyresrätter i utsatta områden ska om det är möjligt konverteras till bostads- eller äganderätt. Exploateringsnämnden ska i samverkan med Egnahemsbolaget och näringslivet arbeta för finansieringsmodeller som möjliggör fler egenägda boenden i utsatta områden, exempelvis hyresköpsmodeller. Nämnden ska särskilt arbeta för fler studentbostäder, boende med särskild service och trygghetsboenden. Målet om antalet trygghetslägenheter ska öka till 600 per år.

En grundprincip är att staden inte ska äga mark utan ett kommunalt syfte. Under mandatperioden ska kommunen aktivt verka för att avyttra jordbruksmark som inte är föremål för någon form av framtida stadsutveckling. Dessa ska omfattas av ett skydd mot ändrad användning i annan ägares hand. Försäljning kan endast ske till dem som ämnar att bruka marken, i första hand nuvarande arrendatorer eller andra potentiella jordbrukare och entreprenörer som vill utveckla gröna näringar. För att förenkla försäljning av jordbruksmark ska exploateringsnämnden sammanställa en karta över den mark som är aktuell för försäljning och kommunicera detta på lämpligt sätt.

Näringslivsperspektivet ska finnas med i all stadsplanering och nämnden ska genom markförsörjningsarbetet tillse att det finns tillgänglig och attraktiv mark för näringslivetableringar. Ett sätt att säkra industrimark och använda stadens mark effektivt är att verka för förtätning av befintlig industrimark.

Uppdrag

- Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att tillse att markanvisningar i regel sker efter att ett område planlagts samt att markanvisningarna är uppdelade.
- Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att säkerställa att kollektivtrafikinfrastruktur i större exploateringsprojekt i högre grad finansieras av exploatör, markägare och fastighetsägare.
- Exploateringsnämnden verka för ny statlig finansiering genom ett nytt västsvenskt paket och arbeta fram ett förslag med övriga nämnder och relevanta aktörer.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att säkerställa en blandning av upplåtelseformer i hela staden och att inga hyresrätter i regel markanvisas i utsatta områden.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Egnahemsbolaget och näringslivet arbeta för finansieringsmodeller som möjliggör fler egenägda boenden i utsatta områden, exempelvis hyresköpsmodeller.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att sammanställa en karta över jordbruksmark som är aktuell för avyttring och öka avyttringarna till dem som ämnar att nyttja marken.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med BRG, verka för mer byggbar industrimark, både genom ny mark och förtätning av befintlig. Nämnden ska verka för att det ska finnas detaljplanerad mark inför kommande etableringar.

Stadsmiljönämnden

Göteborg är en fantastisk stad med vackra parker och unikt kustlandskap, men det finns många delar av stadens stadsmiljö som behöver förbättras. Stadens parker som finns behöver värnas och utvecklas när staden växer. Stadens mobilitet behöver förändras så att framkomligheten kraftigt förstärks till hållbara trafikslag.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet och ska arbeta för att skapa tillgängliga attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden.

Göteborg ska vara en stad där det går snabbt och smidigt att transportera sig hållbart. Att kunna transportera oss smart är nyckeln till att uppnå stadens miljö- och klimatmål. Stadsmiljönämnden ska prioritera framkomligheten för gång, cykel, kollektivtrafik samt näringslivets transporter. Tillgängligheten ska vara fortsatt god för de som behöver använda bilen, men hastigheten ska anpassas utifrån de oskyddade trafikanterna. Principen att förorenaren och nyttjaren ska betala ska i högre grad tillämpas. Staden ska verka för att trängselskatten differentieras och att emissionsklass beaktas.

Målen i trafikstrategin, cykelprogrammet och miljö- och klimatprogrammet ska uppfyllas. Stadsmiljönämnden ska bejaka ny innovativ teknik och mobilitet samt arbeta mer med att testa och utvärdera nya kostnadseffektiva sätt att öka det hållbara resandet.

Stadsmiljönämnden ska särskilt stödja stadsbyggnadsnämnden för förbättrad kollektivtrafikinfrastruktur med fokus på mer spårbunden trafik, intentionerna i Målbild Koll 2035 och utbyggnad av pendelcykelstråk. Nämnden ska prioritera trafiksäkerhet och stadsmiljöer utifrån ett barnperspektiv. Barn och unga ska kunna gå och cykla till skola och

fritidsaktiviteter. En sänkning av bashastigheten för trafiken i staden ska påskyndas där behovet är som störst. Detta för att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister samt minska bullerstörningar och luftföroreningar för boende. Det innebär även ökade möjligheter för fler bostäder.

Bashastigheten ska sättas som norm till 30 km/h inom ett definierat pilotområde, exempelvis inom pilotområdet för cykel. Boende ska även kunna ansöka om att ombilda sina bostadsgator till gångfartsgator.

Ökad yta och förbättrad genhet för de hållbara trafikslagen är en av de viktigaste åtgärderna för att ställa om till mer hållbara resor och attraktivare stadsmiljö. Stadsmiljönämnden ska löpande omvandla yta för biltrafik till fler och bredare gång- och cykelbanor samt ökat utrymme för kollektivtrafiken. Kantstensparkerings ska löpande tas bort och ersättas av exempelvis bredare gång och cykelvägar eller uteserveringar.

Fler gator ska ombildas till cykelgator och stadens cykelnät byggas ut. Cykelinfrastrukturen behöver förbättras i hela staden, i synnerhet i den centrala staden. Därför ska Norra hamngatan byggas om till pendelcykelstråk och Västra och Östra Hamngatorna bli cykelgator. Pendelcykelstråken ska i samverkan med stadsbyggnadsnämnden byggas ut och cykelprogrammet verkställas utifrån framtagna karta och prioriteringsordning. Arbetet med pilotområde cykel ska fortsättas och utökas. Trafiksäkerhetsarbetet ska prioritera säkra gång- och cykelvägar till skolor och förskolor. Stadsmiljönämnden ska också utveckla Göteborgs första cykellekplats, ett koncept som är vanligt i Danmark där skolorna även använder dem för övningar av trafikregler.

Med inspiration från stadsmiljöplanen ska parkeringarna på Kungstorget längs Bazargatan tas bort på sikt, i syfte att skapa en levande stadsmiljö med plats för lek, restauranger, handel och möjlighet att komma nära vattnet. Framkomlighet för leveranser och korttidsparkeringar för butikernas kunder ska tillgodose. Grönsakstorget ska i ett första skede bli ett sommartorg, längre fram kan det bli aktuellt med en mer permanent

omvandling. Nämnden ska använda digitalisering och utrymme i lagstiftningen för ett mer flexibelt nyttjande av allmän platsmark.

Stadsmiljönämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ta fram en ny parkeringspolicy för staden som ska utgå från målen i stadens miljö- och klimatprogram och den snart reviderade trafikstrategin. P-platserna ska nyttjas mer effektivt och parkeringarnas fotavtryck i staden ska minska, samtidigt som tillgängligheten ska vara god. Gatu- och markparkering ska flyttas till p-hus. P-platser ska reserveras till en årligen ökad andel gröna bilpooler och delningstjänster. Parkeringsavgifterna ska bli mer dynamiska. Parkeringsplatser som främst används till arbetspendling där det finns god tillgång till kollektivtrafik ska minska och ersättas av pendelparkeringar och förstärkt kollektivtrafik. Staden ska även bygga ut och prioritera säkra cykelparkeringar. Privatbilismen från kranskommunerna ska kraftigt minska. Göteborgs innerstad ska bli utsläppsfri genom en miljözonklass 3 som införs stegvis.

Göteborg ska kraftfullt bygga ut laddinfrastrukturen för att underlätta omställningen av fordonsflottan, såväl för tunga som lätta fordon. Senast 2025 ska hälften av p-platserna i p-husen vara laddplatser. Stadens boendeparkeringar ska elektrifieras så att boendeparkeringsplatsen inte blir ett hinder för den som vill ställa om till elbil, där inte laddmöjligheter nära bostaden kan lösas på annat sätt.

Staden ska samverka med näringslivet för att anpassa godstransporterna efter stadsmiljön, exempelvis genom möjlighet till omlastning till mindre elektrifierade fordon. Stadsmiljönämnden ska verka för nya lösningar för näringslivstransporter inom ramen av godsprogrammet, exempelvis dynamiskt nyttjande körbanor (där näringslivets transporter delar av dygnet får tillträde till kollektivtrafikkörfält) och dynamiskt nyttjande av allmän plats (där markens användning kan variera beroende på tid på dygnet).

Ny gång- och cykelbro över älven är en prioriterad åtgärd för att binda samman staden. Stadsmiljönämnden ska även verka för fler sätt att ta sig över älven, exempelvis test av självkörande och delvis anropsstyrda

elskyttlar. På sikt ska staden verka för att det etableras en så kallad “Blue City Zone” där delar av älven blir testarena för ny teknik och framkomlighet på vattnet.

Serviceresor är en viktig del av nämndens verksamhet. IT-stödet behöver dock förnyas och den pågående innovationsupphandlingen ska fullföljas för att ytterligare höja kvaliteten.

Göteborgs parker och grönområden ska utvecklas. Alla göteborgare ska ha kort avstånd till mindre bostadsnära parker och idrottsplatser. Stadsmiljönämnden ska särskilt satsa på att fler ska besöka stadens parker och grönområden, genom att göra dem mer attraktiva och tillgängliga. Attraktiva entréer till stadens parker och grönområden liksom tillgängligheten för funktionshindrade ska prioriteras. Stadsmiljönämnden ska utveckla och värna stadens lekplatser.

Stadsmiljönämnden ska arbeta förebyggande och i samverkan med fastighetsägare och andra relevanta aktörer för att stärka renhållningsarbetet och snöröjningen i staden genom att nyttja befintliga resurser mer effektivt och se till att avtalen är ändamålsenliga. Råttbekämpningen ska fortsatt prioriteras och stadsmiljönämnden har ett samordningsansvar för detta.

Västkusten, Göteborgs skärgård och kustlandskapet är världsunikt och ger stort värde både för invånare och besökande. Kusten ska vara tillgänglig för alla och bevarandet av kulturlandskapet ska värnas och renhållning av både vatten och stränder ska prioriteras genom ett starkt samarbete mellan kommuner, regionen och EU. Göteborgs allmänna badplatser tillför viktiga värden för rekreation och naturupplevelser året runt.

Stadsmiljönämnden ska företräda Göteborgs Stad gentemot Naturvårdsverket och Länsstyrelsen och ta fram relevant underlag och initiala konceptidéer och verka för att staten inrättar ett Naturum i Göteborg.

Nämnden ska bevara och utveckla stadens utegym och spontantidrottsplatser. Nämnden ska även prioritera tillgänglighetsfrågor och för att tillgängliggöra fler av nämndens anläggningar, såsom parker, badplatser och utegym. Detta arbete ska ske i tät samverkan med funktionsrättsrörelsen. Nämnden ska verka för att tillgänglighetsanpassa en naturlid för blinda och synskadade personer. Göteborg ska vara en plats där alla får plats.

Uppdrag

- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att tydligt prioritera framkomlighet, yta och genhet för de hållbara trafikslagen.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att säkerställa god tillgänglighet och framkomlighet för näringslivets transporter, bland annat genom att verka för nya tekniska lösningar såsom dynamiska körfält och tidsstyrt nyttjande av allmän platsmark.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att ta fram förslag på ny parkeringspolicy.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att verka för en blue city zone på älven för att främja innovativ mobilitet över vatten.

Stadsfastighetsnämnden

Ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter är avgörande för att kunna erbjuda kommunal service av hög kvalitet. I takt med att kapitalkostnaderna ökar, bland annat som följd av ökade räntekostnader, är det väsentligt att Stadsfastighetsnämnden arbetar kostnadseffektivt i alla sina processer. På grund av omvärldsläget och högre energipriser är det viktigt att staden förstärker arbetet med energieffektivisering. När Göteborg växer behövs nya lösningar på kommunala verksamhetslokaler i hela staden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadsfastighetsnämnden har till uppgift att tillhandahålla, förvalta och utveckla de verksamhetslokaler med tillhörande utemiljöer som behövs för stadens nämnder. Nämnden ska säkerställa en god och effektiv fastighetsförvaltning. Nämnden ansvarar för att ur ett hela staden-perspektiv, förvalta, bygga och utveckla ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamhetslokaler.

Stadsfastighetsnämnden behöver påskynda arbetet med energieffektivisering samtidigt som kulturmiljö och livscykelperspektiv på renoveringarna beaktas. Nämnden ska säkerställa snabb utbyggnad av solceller på de byggnader där det är lämpligt. Nybyggda hus ska i hög utsträckning vara lågenergihus och ha klimatsmart uppvärmning. Nämnden ska där det är lämpligt arbeta för att uppnå relevanta miljöcertifieringar.

Nämnden ska öka återbruket av material vid renoveringar och nybyggnation. I den utsträckning det är ekonomiskt försvarbart ska nämnden använda mer miljövänliga och naturliga material, som kan vara mer kostsamt på kort sikt men mer ekonomiskt och slittåligt på lång sikt. Det kan exempelvis handla om naturmaterial såsom linoljefärg och massivt trä. Ett livscykelperspektiv ska alltid präglade nämndens underhållsarbete och investeringar. Tillfälliga modullokaler ska kraftigt begränsas.

Nämnden har en mycket viktig roll i stadens stadsutveckling i stort. Nämnden ska arbeta aktivt för att säkerställa att nya kommunala lokaler om möjligt blir en integrerad del av gaturummet. Kommunens nya verksamhetslokaler ska i högre utsträckning placeras gatunära, innehålla levande bottenplan och entréer mot gatan samt kombineras med olika funktioner. Nämnden ska verka för att exempelvis fler nya förskolor, vård- och omsorgsboenden och BmSS-boenden förläggs i flerbostadshus. Innergårdar kan där det är lämpligt användas som verksamhetsyta, exempelvis förskolegård eller uteplats för vård- och omsorgsboende. På så vis kan staden nyttja sin mark mer effektivt, skapa bullerfria utemiljöer och tillse att det finns en närhet till kommunal service. Förskolors storlek ska anpassas utifrån detta perspektiv och kunna vara mer flexibla.

Barnperspektivet ska alltid väga tungt i nämndens verksamhet. Nämnden ska säkerställa att samtliga förskole- och skollokaler har bra arbetsmiljö för elever och vuxna samt särskilt satsa på att förbättra och rusta upp förskole- och skolgårdar så att barn och elever alltid har en kvalitativ utemiljö. Stadsfastighetsnämnden ska säkerställa att det finns säkra cykelparkeringar vid varje kommunal verksamhet och där det är möjligt i nära anslutning till entréerna. Nämnden ska därför göra en inventering över samtliga fastigheter. Där det är nödvändigt och bedöms lämpligt kan ett begränsat antal bilparkeringsplatser tas i anspråk för utbyggnad av säkra cykelparkeringar. Prioritering ska ske på förskolor, grundskolor samt idrottsanläggningar som nyttjas av många barn och ungdomar.

Uppdrag

- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att påskynda energieffektiviseringen.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att i högre utsträckning beakta ett livscykelperspektiv samt använda hållbara material och återbruk i om- och nybyggnation.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att verka för fler nybyggda lokaler integreras på ett stadsmässigt sätt och kombineras med andra funktioner samt att lokalerna har ett flexibelt användningsområde.

- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att säkerställa att samtliga förskole- och skollokaler har bra arbetsmiljö för elever och vuxna.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att satsa på upprustning av förskole- och skolgårdar för en mer kvalitativ utemiljö för barn.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att inventera säkra cykelparkeringar och påbörja ett arbete där det ska finnas säkra cykelparkeringar vid samtliga kommunala verksamheter. Prioritering ska ske på förskolor, grundskolor samt idrottsanläggningar som nyttjas av många barn och ungdomar.

Förskolenämnden

Förskolan är en viktig plats för alla barn, en plats för både lek och lärande. Idag finns många välfungerande förskolor i Göteborg, men det finns också utmaningar, såsom brist på utbildad personal. En annan utmaning är sjuktagen som är väldigt höga i förskoleförvaltningen. Förbättrad arbetsmiljö för personalen i alla led är av stor vikt. Detta gäller både personal som jobbar på ledningsnivå och ute i verksamheterna.

Förskolan är till för alla barn och därför behöver den anpassas efter olika behov. Av den anledningen behöver kommunen alltid ha barnets bästa i fokus och kunna individanpassa där det behövs. Det är också positivt att fler än kommunen kan bedriva verksamhet och detta bör uppmuntras. Extra viktig är förskolan för de barn som har tuffare hemförhållanden och inte har den trygga uppväxt som alla barn borde ha. Förskolan kan då bli en trygg punkt för barnet som får träffa andra vuxna där det finns möjlighet att knyta an. Verksamheten kan då fånga upp de barn som har problem hemma och ge hjälp i tid samt vara en väg in i resten av samhället.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Förskolenämnden ska arbeta för en förskoleverksamhet där alla barn kan utvecklas i sin takt, leka och lära. Utbildade pedagoger och annan skicklig personal är en förutsättning för en bra verksamhet. Dessa personer blir en trygghet för barnen och är otroligt viktiga för deras utveckling. Det våldspreventiva arbetet ska fortsätta utvecklas så att både barn och pedagoger kan vara trygga. Förskolenämnden ska arbeta för att få mer personal i verksamheterna och göra det lättare för de som vill att vidareutbilda sig. Detta ska ske i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Arbetet för en god arbetsmiljö ska fortsätta i alla led, för att få ner sjuktagen hos personalen.

Då alla barn är olika ska staden möjliggöra att förskolor kan drivas av andra än kommunen, exempelvis genom föräldrakooperativ. Eftersom

många förskolor idag är stora ska fler nya förskolor byggas med färre avdelningar.

Det är viktigt för att kunna driva förskoleverksamhet i centrala staden där det finns platsbrist och i delar av ytterstaden där upptagningsområdet är större och befolkningen bor mer utspritt. Mindre barngrupper och färre personer på samma plats kan vara bra framförallt för barn med särskilda behov. Nämnden ska arbeta för att minska storleken på barngrupperna. Placeringen av förskolorna ska göras med hänsyn till att det ska finnas bra utomhusmiljöer så att alla barn kan vara utomhus i en trygg och stimulerande miljö.

Maten i förskolan ska hålla en hög kvalitet och i högre utsträckning lagas ute i verksamheten. Utöver fokus på en trivsamt stund under måltiden så ska måltidspolicyn tillsammans med miljö- och klimatprogrammets mål vara styrande.

Förskolenämnden ska lägga extra starkt fokus på att utveckla verksamheten i de utsatta områdena, där behovet av en välfungerande förskola är högt. För de barn som inte har svenska som modersmål är förskolan en utmärkt plats för språkutveckling. Barnen kan få med sig ett större ordförråd och bättre språkförståelse när de börjar förskoleklass.

Föräldrar ska enklare kunna studera SFI, tillsammans med andra föräldralediga, före barnen har rätt till förskola. Staden ska därför införa SFI för föräldralediga med andra kommuner, som till exempel Stockholm, som förlaga.

Alla barn har rätt till förskola oavsett familjesituation, därför ska nämnden se till att barn till papperslösa ska kunna gå i förskola.

Uppdrag

- Förskolenämnden får i uppdrag att arbeta mer med uppsökande verksamhet för att fler barn med sämre förutsättningar ska gå i förskola. Detta arbete bör harmonisera med det lagkrav som kommer från nationell nivå.
- Förskolenämnden får i uppdrag att göra det lättare för personal utan pedagogisk utbildning att vidareutbilda sig till barnskötare eller förskolelärare.
- Förskolenämnden får i uppdrag att införa SFI för föräldralediga (SFF) med barn som är för små för att gå i förskola.
- Förskolenämnden får i uppdrag att se till att barn till papperslösa ska kunna gå i förskolan.

Grundskolenämnden

Skolan har ett av samhällets viktigaste uppdrag och det är här barn och unga får med sig ovärderlig kunskap. Grundskolan ska ta tillvara varje barns kreativitet och vilja att lära. Skolan ska vara till för alla och ha ett starkt fokus på kunskapsuppdraget. Alla barn ska lära sig att läsa, skriva och räkna, kunna utvecklas och utmanas på ett positivt sätt.

Men skolan är också en plats där barn och ungdomar får med sig viktig livskunskap som de kommer bära med sig genom livets med- och motgångar. Det är en plats där sociala relationer byggs och en av de viktigaste platserna för att komma in i samhället, oavsett bakgrund. Många unga mår dåligt idag. Eftersom skolan är en plats där eleverna spenderar mycket tid är det viktigt att ungas mående tas på allvar och att det finns skyddsnet inom skolmiljön.

Grundskolan har också ett kompensatoriskt uppdrag, där de med svårare förutsättningar ska få extra stöd. Här finns utmaningar, men också stora möjligheter om resurserna används på rätt sätt. Alla barn och unga ska ha möjlighet att utvecklas oavsett vilka förutsättningar de har.

Göteborg har oerhört duktiga lärare, men de behöver få fler kollegor för att kunna göra sitt jobb på bästa sätt. Här finns en utmaning som kommer behöva lösas för att skolan ska utvecklas på ett önskvärt sätt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Skolan idag håller hög kvalitet med bra lärare och många elever med goda resultat. Men det finns också stora utmaningar som kommer behöva lösas. Under senare år har det skett en positiv trend där fler går ut skolan med godkända betyg, men det finns fortfarande för många som har underkänt i olika ämnen. Grundskolenämndens huvudsakliga uppdrag är att säkerställa att eleverna får med sig de kunskaper som behövs och klarar av skolan. Läromedel av hög kvalitet är också en mycket viktig del av undervisningen. De som behöver extra stöd och hjälp ska få det.

Alla elever ska ha studiero och få de förutsättningar de behöver för att ta till sig kunskap och ha en god arbetsmiljö. Därför behöver det trygghetsskapande arbetet fortsätta, med nolltolerans mot trakasserier av olika slag. Rasism, kränkningar på grund utav kön, sexualitet eller uttryck, hedersförtryck och andra former av våld och förtryck ska bekämpas med full kraft.

Idag är det stora skillnader i skolresultat mellan skolor i olika geografiska områden. Nämnden ska jobba för att jämna ut olikheterna så att alla elever får bästa möjliga förutsättningar för att lyckas. Att stärka kunskapsresultaten i de utsatta områdena är av stor vikt. Insatserna ska spegla de förslag som finns i handlingsplanen för att inga områden ska vara utsatta 2025.

Arbetet för att stärka den psykiska hälsan hos barn och unga behöver prioriteras, bland annat genom en välfungerande elevhälsa. Det behövs både förebyggande insatser och möjlighet till stöd när problem uppstår. Det behöver finnas ett gott samarbete med barn- och ungdomspsykiatrien så att de som behöver vidare hjälp kan få det på ett enkelt sätt. 5–10 procent av alla barn i Sverige uppskattas ha en NPF-diagnos. En skola som fungerar för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) är bra för alla elever, deras familjer och hela samhället. Därför är det viktigt att skolan har möjlighet att individanpassas, exempelvis genom möjlighet till mindre undervisningsgrupper.

För att lektionerna ska fungera väl behöver eleverna både äta ordentligt och ha möjlighet att vara utomhus i en miljö som inbjuder till rörelse. Därför ska nämnden arbeta med att ha bra skolmat som i så stor utsträckning som möjligt är lagad på plats. Utomhusmiljön prioriteras genom ett skolgårdslyft. Alla elever ska erbjudas en kreativ miljö som gör det möjligt att umgås med sina klasskompisar på ett tryggt och roligt sätt.

Nämnden ska också arbeta för att öka andelen behöriga lärare. Det finns mycket bra personal i skolan men de behöver vara fler i personalstyrkan. Utöver lärare bör det finnas elevassistenter, speciallärare och annan typ av

personal. Nämnden ska utreda på vilket sätt socionomer kan anställas för att utöka det trygghetsskapande arbetet. Det är viktigt att lärare kan fokusera på sitt huvuduppdrag: att undervisa.

Uppdrag

- Grundskolenämnden får i uppdrag att öka andelen behöriga lärare, genom att göra det lättare för personal utan pedagogisk utbildning att vidareutbilda sig.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda hur skolor vid behov kan anställa socionomer för att stärka det trygghetsskapande arbetet i skolan.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna stärka arbetet med skolfam. För detta avsätts medel i budgeten.

Utbildningsnämnden

Att gå ut gymnasiet med godkända betyg är en av de enskilt viktigaste faktorerna för att komma vidare i livet och ut i egenförsörjning. Antingen genom att börja arbeta eller fortsätta till högre studier. Under gymnasietiden blir man myndig vilket innebär att gymnasiet också ska rusta eleverna för vuxenlivet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Utbildningsnämnden har bland annat ansvar över gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, där verksamheten ska utvecklas med fokus på ökad kunskap och bättre skolresultat. Nämnden ska arbeta med det kompensatoriska uppdraget och öka likvärdigheten, för att alla elever oavsett bakgrund ska ha möjlighet att lyckas med skolan. Målet är att alla elever ska gå ut med godkända betyg och kunna utvecklas till sin fulla potential. Alla elever ska ha en trygg skolgång så därför ska det vara nolltolerans mot rasism, kränkningar på grund utav kön, sexualitet eller uttryck, hedersförtryck och andra former av våld och förtryck.

Psykisk ohälsa är ett stort problem bland unga idag. Elevehälsan ska vara väl utbyggd, så att de elever som mår dåligt kan få hjälp och stöd tidigt. Vid behov ska elever också få stöd till kontakt med exempelvis psykiatri eller sjukvården. Utbildningsnämnden ska också arbeta med att utveckla studie- och yrkesvägledningen, både inför och efter gymnasietiden. De unga som varken jobbar eller studerar ska få stöd att komma i sysselsättning.

Det är viktigt att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad samt att främja entreprenörskap och företagande redan i ung ålder. De som har idéer och vill testa på att driva företag ska få stöd för det. Därför ska en strategi för att stärka det arbetet tas fram. Medel för detta avsätts i budget.

Uppdrag

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för att stärka arbetet med ung företagsamhet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Det ska finnas möjlighet att utbilda sig hela livet och därför är vuxenutbildningen otroligt viktig. Att ha möjlighet till stöd för att komma vidare i livet, oavsett om det gäller en utbildning eller ett nytt arbete, är av stor vikt. Varje person som kommer in i sysselsättning är en vinst både för individen och samhället i stort.

Idag finns stora problem med kompetensförsörjning. Besöksnäringen och äldreomsorgen är exempel på sektorer som skriker efter arbetskraft, samtidigt som många göteborgare saknar arbete. Det är en ekvation som måste lösas de kommande åren. I tider av stor ekonomisk oro är det än viktigare med utbildning och kompetenshöjande insatser för de som står utanför arbetsmarknaden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska både erbjuda utbildningar för yrken som behövs i den kommunala verksamheten och privat sektor. Nämnden ska arbeta för att få en starkare koppling till näringslivet, genom att anpassa utbildningarna efter de behov som relevanta branscher har. Nämnden ska också i större utsträckning samverka med civilsamhället som bedriver framgångsrik verksamhet med exempelvis arbetsträning och studiemotiverande program.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har i uppgift att arbeta med arbetsmarknadsåtgärder för att fler ska komma i arbete. Detta görs i samverkan med andra nämnder. Andelen sysselsatta är lägre bland personer med funktionsnedsättning än i befolkningen totalt. Detta behöver förbättras och är ett av de uppdrag som arbetsmarknad och vuxenutbildningen arbetar med. Egen sysselsättning är för många en förutsättning för ett självständigt, aktivt och tryggt liv. Staden möjliggöra för alla individer att få någon form utav sysselsättning.

Egenförsörjning är en väg till integration. Kvaliteten på SFI behöver stärkas. Detta genom att höja den generella nivån på utbildningen och förstärka den genom fler utbildade lärare. SFI bör på ett bättre sätt hänga ihop med resten av vuxenutbildningen och vara en väg in i arbete. Detta genom möjlighet att studera SFI och ha arbetsplatsförlagd praktik samtidigt. Nämnden ska jämföra hur andra kommuner gör, för att få ett bättre resultat inom SFI-undervisningen.

Staden ska på ett mer effektivt sätt undersöka vilka kompetenser och eventuella utbildningar de nyanlända som kommer till Göteborg har, så att de så fort som möjligt kan komma in i arbete eller utbildning.

Uppdrag

- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att stärka samarbetet med näringsliv och civilsamhälle, för att på ett bättre sätt samverka för att få fler i arbete.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att ta fram en strategi för hur nämnden kan tillvarata utbildning och arbetsbakgrund hos nyanlända för att matcha dessa kunskaper mot behoven inom kommunens verksamheter och näringslivet.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att stärka SFI.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att möjliggöra utbildningsutbud för omställning och kompetensväxling samt introduktion- och kompletteringsutbildningar. Medel för detta avsätts i budgeten.

Idrotts- och föreningsnämnden

Göteborg har en lång tradition som framgångsrik idrottsstad och står som värd för stora idrottsevenemang som drar besökare och deltagare från hela världen varje år. Detta hade aldrig varit möjligt utan ett föreningsliv som bygger på ett rikt, stabilt och välmående civilsamhälle. Staden spelar en viktig roll för att Göteborg ska fortsätta vara en levande idrottsstad där alla har förutsättningar att kunna idrotta och ha en aktiv fritid på lika villkor.

Engagemanget och gemenskapen som uppkommer inom dessa verksamheter bidrar till en bättre folkhälsa hos befolkningen. Föreningsengagemanget ser olika ut inom staden. Staden står även inför en rad utmaningar med en växande befolkning som ska samsas om stadens begränsade utrymmen, stora investeringar i lokaler, bad- och arenaanläggningar, ett sjunkande föreningsdeltagande samt utbredd fysisk inaktivitet bland flera samhällsgrupper.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Idrotten är en plats för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Nämnden ska verka för att öka deltagandet och ett mer jämlikt idrottande från de samhällsgrupper som idag står långt ifrån en aktiv fritid.

Det finns en rad olika föreningar och idrotter som behöver samsas om stadens begränsade lokaler och utrymmen. Staden behöver verka för mer samnyttjande av exempelvis skollokaler och idrottshallar som står tomma. Nämnden behöver verka för att tillgängliggöra fler platser där man kan utöva spontanidrott, där mötesplatser för personer med olika bakgrund skapas.

Effekterna av pandemin har skapat stora problem och lett till minskat föreningsdeltagande bland unga och hos personer med funktionsnedsättning samt en bristande ledartillförsel.

Nämnden behöver arbeta aktivt med att överbrygga pandemins påverkan och framför allt säkra ledarrekrytering till föreningslivet. För att ytterligare förbättra för föreningslivet avsätts extra medel till föreningsbidrag i budgeten.

Uppdrag

- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att verka för att öka föreningsdeltagandet för de samhällsgrupper och stadsdelar där det idag är lågt.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att verka för ökat samnyttjande mellan föreningar av stadens lokaler och idrottshallar.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att samverka insatser mellan idrottsföreningar och skolor för att utöka möjligheterna till prova-på-verksamhet för barn och unga.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att bidra med en långsiktig ledarförsörjning för breddidrottens fortsatta utveckling.

Kulturnamnden

Kulturen har en central roll för att skapa mening och möten mellan människor. Kulturpolitiken bör kännetecknas av frihet, mångfald, spets och bredd. I Göteborg fyller kulturen en viktig funktion och ska vara till för alla. Kulturverksamheten har påverkats mycket av restriktionerna under pandemin men börjar återhämta sig gällande besöksantal, programverksamheter och evenemang. Kulturnamnden har även utvecklat sitt digitala utbud, förstärkt kulturstödet och erbjudit fler kultursommarjobb.

Under 2022 öppnade Kulturhuset Bergsjön. Renoveringen av Sjöfartsmuseet Akvariet väntas bli klar medan renoveringen av Konstmuseet samt bygget av nya magasin pågår. Kulturnamndens biblioteksverksamhet fortlöper och under 2023 öppnar ett nytt bibliotek på Opaltorget.

Kommunfullmäktiges inriktning

Alla göteborgare ska ha tillgång till kultur. För att säkerställa kulturnamndens grunduppdrag avsätts medel i budget som också är tänkt att utveckla stadens viktiga biblioteksverksamhet. Kulturverksamheten ska vara tillgänglig för alla göteborgare att ta del av eller vara med och skapa. Göteborgs stad ska fortsätta arbetet med internationellt utbyte och kulturell höjd och bör verka för ett gott samarbete med kulturella och kreativa näringar, föreningar och regionala aktörer.

Under 2022 påbörjades renoveringen av Göteborgs Konstmuseum som är ett av norra Europas främsta museum för bildkonst i 100 år 2023 och har förutom sina samlingar en storslagen arkitektur med en mäktig arkad som kommit att bli en klassisk symbol för Göteborg. Det är viktigt att kulturnamndens perspektiv kring kulturvärden kommer in tidigt i stadsutvecklingsprocessen, inte minst vad gäller gestaltningen av Avenyn och i arbetet med Göteborgs Utvidgade innerstad.

Barn och ungas delaktighet i kulturlivet ska stärkas genom exempelvis Kulturskola, Skapande skola och ett nära samarbete med förskola och grundskola. Bibliotekens verksamhet ska fortsatt utvecklas genom nya mötesplatser, meröppet och samarbete med skolbiblioteken.

Inför att Stena-terminalerna flyttar från Södra älvstranden ska kulturnämnden bistå stadsbyggnadsnämnden med att utreda ett maritimt centrum. Utredningen ska inkludera flytt av Maritiman, permanent plats för Ostindiefararen, återöppnande av Emigranhuset samt sammankoppling av Sjöfartsmuseet och Amerikakajen.

Uppdrag

- Kulturnämnden ska rusta upp bibliotekens lokaler i enlighet med 2021 års lokalbehovsplan.
- Kulturnämnden ska färdigställa det nya biblioteket på Opalorget.
- Kulturnämnden får i uppdrag att bistå stadsbyggnadsnämnden i att utreda förutsättningarna för ett maritimt centrum vid Amerikakajen.

Socialnämnderna

Alla ska ha möjlighet att forma sitt eget liv, oavsett vem man är eller var man kommer ifrån. För att det ska vara möjligt behöver man få förutsättningar för det. Vissa får av olika skäl en tuffare start och alla människor kan vara med om saker som gör att deras livssituation förändras, på lång eller kort sikt. Därför är det viktigt att det finns ett skyddsnet, så det finns möjlighet att få stöd för att komma vidare. Idag finns en hel del problem i samhället. Göteborg ska vara en trygg stad, både i och utanför hemmet, men så är det inte riktigt idag. Det finns problem med grov kriminalitet på gatan, där våld utövas av och mellan kriminella och kan påverka hela bostadsområden. Kriminaliteten kryper ner i åldrarna, vilket är en oroväckande trend som måste stoppas. Barn och ungas trygghet är av stor vikt då de lättare hamnar i utsatta situationer. Vuxenvärlden måste finnas där och i stadens trygghetsarbete ska barnets bästa beaktas. Nämnderna har också ett extra ansvar över att se till att unga göteborgare kan ha en meningsfull fritid.

Ett vaccin mot kriminalitet är en meningsfull sysselsättning och därför jobbar flera nämnder aktivt för detta. Vad gäller barn och unga är det skola och fritid främst, men också möjlighet till sommarjobb och liknande för de äldre ungdomarna. Annars är möjlighet till egenförsörjning genom arbete av största vikt och något staden ska jobba med strategiskt. Detta gör socialnämnderna bland annat i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Problemet med otrygghet finns inte bara på gatan utan våld i nära relationer är ett av samhällets största problem, där framförallt män utsätter kvinnor för olika former av förtryck. Allt för många lever i utsatthet där en närstående utsätter dem fysiskt eller psykiskt. Dessutom finns det problem med hedersförtryck, där individer kontrolleras både i och utanför hemmet av närstående. Detta är helt oacceptabelt och måste motverkas med full kraft.

Missbruk kan drabba vem som helst, oavsett vilket beroende det gäller. Narkotikamissbruk är likt alkoholism en sjukdom, men behandlas inte på samma sätt. På grund utav en misslyckad narkotikapolitik dör många till följd av sitt beroende, vilket är tragiskt både på individnivå och ur ett samhällsperspektiv. Göteborgs stad ska ha en nollvision för de narkotikarelaterade dödsfallen och ska göra det som går för att minimera följderna av missbruk.

Staden ska, i samverkan med regionen, verka för att missbruksvården inriktas mot skademinimerande och evidensbaserade insatser som räddar liv. En sprututbytesprogrammet ska nå fler missbrukare med målet att slussa vidare in i vårdinsatser som leder till varaktig drogfrihet. Socialtjänsten ska aktivt arbeta för att missbrukare får tillgång till vård och läkemedel som kan minska den höga dödligheten.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

I socialnämndernas uppdrag ligger ansvaret att utöva individ- och familjeomsorg och hjälpa individer och deras anhöriga genom svåra situationer. Socialnämnderna arbetar också med att stärka det lokala trygghetsarbetet och ge unga göteborgare en meningsfull fritid. De fyra nämnderna har olika stödfunktioner och deras verksamhet påverkar många göteborgare, framförallt de i väldigt utsatta situationer. Socialnämnderna tar beslut enligt socialtjänstlagen och ansvarar över vård av unga enligt LVU. Socialtjänsten ska arbeta rättssäkert och evidensbaserat och ha individens bästa i fokus, så att alla får den hjälp och stöd de behöver. Socialnämnderna ska jobba förebyggande med att stärka familjer och stödja dem i behov av hjälp.

De barn och unga som riskerar att råka illa ut ska fångas upp tidigt. Ett sätt att få hjälp är genom det samarbete som sker mellan socialtjänst, skola, polis samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF). Detta är en välfungerande modell som ska värnas och utvecklas.

Att alla göteborgare som kan arbeta är viktigt både ur ett individ- och samhällsperspektiv. Socialnämnderna ska säkerställa att de individer som har ekonomiskt bistånd ges möjlighet till egenförsörjning, genom exempelvis arbetsträning, utbildning eller jobb beroende på personens livssituation. Att se individen och möjliggöra för alla göteborgare att ta tillvara sin inneboende kraft är viktigt. Att ha ett sammanhang, höra till och bidra till samhället är något alla ska få chans till.

Att stoppa våldet på gatan och både arbeta repressivt och förebyggande är ett viktigt uppdrag för samhället. I kommunen har socialnämnderna en viktig roll främst när det kommer till det förebyggande arbetet. Göteborgs stad har ett framgångsrikt arbete genom modellen "Trygg i Göteborg" och SSPF vilket ska fortsätta utvecklas. Det har också tagits fram flera handlingsplaner om hur Göteborg ska arbeta för att stoppa kriminalitet, parallella samhällsstrukturer och hindra nyrekrytering, otillåten påverkan och tystnadskultur, samt hur Göteborg ska jobba för att inga områden ska vara utsatta. Socialnämnderna och andra relevanta nämnder ska nu arbeta utifrån dessa för att minska kriminaliteten.

Det är oerhört viktigt att de socialsekreterare som arbetar med dessa frågor känner sig trygga, vilket tyvärr inte alltid är fallet. Otillåten påverkan såsom hot är totalt oacceptabelt och påverkar både personen som utsätts och är ett hot mot samhället i stort. Staden ska arbeta aktivt för att motverka tystnadskultur och otillåten påverkan och samtidigt arbeta med att stärka socialsekreterarnas roll.

Civilsamhället tar ett stort ansvar för personer i utsatta situationer. En av dessa aktörer är tjej- och kvinnojourerna, som gör ett ovärderligt arbete i att stötta kvinnor som blivit utsatta för våld och andra former av förtryck. Kommunen måste bli bättre på att stötta dessa genom längre, fleråriga avtal och stärkt finansiering. Dessutom bör kommunen i samråd med dessa och liknande aktörer förstärka det generella arbetet mot mäns våld mot kvinnor. En pusselbit för ökad jämställdhet är att i de fall nämnden ska betala ut försörjningsstöd, se till att de sätts in på kvinnans konto.

Studieförbunden har en viktig funktion i ett demokratiskt samhälle och bidrar bland annat till folkbildningen. Därför är det viktigt att slå vakt om dessa och säkra finansieringen. En del i det är att förstärka finansieringen och se över bidragsmodellen.

Uppdrag

- Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta det brottsförebyggande arbetet för att motverka hedersvåld och annan kriminalitet samt förstärka avhopparverksamheten för de som vill lämna den kriminella banan.
- Socialnämnderna får i uppdrag att utreda hur staden kan stärka arbetet för våldsutsatta kvinnor genom att förlänga avtalen med tjej- och kvinnojourer samt stärka deras finansiering, se över kvaliteten på kommunala boenden och utreda huruvida våldsutsatta kan få förtur till boenden och om dömda våldsutövare kan vräkas för att den utsatta ska kunna bo kvar.
- Socialnämnderna får i uppdrag att stärka arbetet med familjehemsplacerade barn, detta bland annat genom att arbeta för att alla barn som är familjehemsplacerade ska erbjudas en plats i skolfam.
- Socialnämnderna får i uppdrag att arbeta förebyggande, med evidensbaserade metoder, för att förebygga drogmissbruk och bryta beroende. Nämnderna får också i uppdrag att fortsätta verka för sprutbytesprogrammet och ansöka om att Göteborg ska bli försökskommun för injektionsrum för att minska dödligheten hos de personer som befinner sig i missbruk.
- Socialnämnderna får i uppdrag att revidera bidragsmodellen för studieförbunden i enlighet med den nya modellen som Folkbildningsrådet arbetar fram under 2023.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Demokrati kan aldrig tas för givet. Därför behöver arbetet för att värna och stärka demokratin ständigt pågå. Det handlar inte minst om att alla som har rösträtt ska ges möjlighet att rösta. Men det handlar också om att kunna påverka sin vardag, delta i det politiska samtalet och känna sig som en del av staden och samhället i stort.

I samhället idag finns det problem med missnöje och brist på tillit exempelvis till myndigheter och kommunala verksamheter. Därför är det viktigt att man från politiskt håll arbetar med att stärka tilliten och arbeta aktivt med att öka kvaliteten i verksamheterna.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för demokrati och medborgarservice har i uppdrag att stärka demokratiarbetet i staden, med det yttersta ansvaret att stärka alla röstberättigade medborgares möjligheter att rösta. Nämnden ska också stötta övriga nämnder i deras arbete och vara behjälplig med att utveckla stadens service. Det finns alldeles för många som är missnöjda med den service de får av kommunen, därför har det tagits fram servicemål som alla nämnder och bolag ska jobba för. Nämnden för demokrati och medborgarservice ska stötta dem i det arbetet.

Nämnden arbetar också för att ge medborgare råd och stöd, exempelvis genom medborgarkontoren. De fyller en viktig funktion och blir en länk mellan kommun och invånare, framförallt till de personer kommunen generellt har svårt att nå på andra sätt. I en tid av stor ekonomisk oro kan behovet av hjälp och stöd i ekonomiska frågor öka. Exempelvis kan det märkas genom att behovet av skuldsanering ökar.

Att få vara den man är utan oro är en viktig aspekt av att leva i ett demokratiskt samhälle. Nämnden har ansvar över stadens regnbågshus, en mötesplats för HBTQI+ personer. Detta är en viktig mötesplats som måste värnas. I budgeten avsätts medel för att driva och utveckla denna verksamhet.

Uppdrag

- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att vara behjälplig i de andra nämnderna och bolagens arbete med att inrätta och följa upp de verksamhetsmål de ska inrätta baserat på stadens övergripande servicemål.

Nämnden för funktionsstöd

Alla göteborgare ska ha rätt att leva ett fritt och självständigt liv. Det innebär att staden inte kan generalisera behoven utan måste utgå från varje enskild individ. Staden behöver tydligare arbeta för inkludering i alla stadens verksamheter genom bland annat Göteborgs program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Kommunfullmäktiges inriktning

Oavsett var man bor i Göteborg ska varje individ ha möjlighet att påverka sin vardag. Alla göteborgare ska så långt som det är möjligt, utifrån sina egna förutsättningar och önskemål, kunna leva ett självständigt liv. Andelen sysselsatta är lägre bland personer med funktionsnedsättning än i befolkningen totalt. Detta behöver förändras. Egen sysselsättning är för många en förutsättning för ett självständigt, aktivt och tryggt liv. I Göteborg kan personer inom daglig verksamhet välja utförare i och med tillämpningen av LOV. Det möjliggör en bättre individanpassad verksamhet och ska värnas.

Personer med funktionsnedsättning utsätts för diskriminering, hat och hot i högre utsträckning än övriga befolkningen. Särskilt kvinnor är utsatta. Detta behöver staden arbeta aktivt för att motverka.

Det ska bli lättare för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur, idrott och föreningsliv. Nämnden behöver samverka med andra berörda nämnder för att hitta modeller och arbetssätt som förenklar deltagande i samhällslivet. Ett konkret exempel är samarbetet med stadsmiljönämnden gällande serviceresor.

Personligt stöd är för många personer med funktionsnedsättning fundamentalt för ett gott och aktivt liv. Det kan handla om hemtjänst, boendestöd, ledsagare, personlig assistans, avlösning i hemmet och kontaktperson, vilket är insatser som syftar till att underlätta ett

självständigt liv. Staden ska enbart genomföra nya bedömningar vid behov, exempelvis vid medicinska framsteg.

Göteborg behöver bli mer inkluderande. Inte minst inom stadsplaneringen behöver hänsyn tas till människors skiftande behov. Det är viktigt att stadens arbete med enkelt avhjälpta hinder fortsatt prioriteras. Nämnden för funktionsstöd ansvarar för planering, samordning och bostadsförmedling för personer med funktionsnedsättningar. Under 2023 ska arbetet med brandskyddshöjande åtgärder prioriteras, medel avsätts i budget för ändamålet.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning drar ofta ett väldigt tungt lass. Förutom kampen att få förskola och skola att fungera, hjälpmedel, sjukvård och allt annat som barnet behöver, så får familjerna ofta inte det stöd som krävs. Det är viktigt att föräldrar kan få vara just föräldrar och inte vårdare eller jurister. Att barnkonventionen är lag i Sverige måste få effekt även för barn med funktionsnedsättning. Därför ska nämnden arbeta extra med att bland annat förbättra stödet till anhöriga.

Uppdrag

- Nämnden får i uppdrag att genomföra brandskyddshöjande åtgärder för att möta rådande lagstiftning.
- Nämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna, idrott- och föreningsnämnden samt kulturnämnden förbättra möjligheterna för funktionshindrade personer att delta i kultur, idrott och föreningsliv.
- Nämnden får i uppdrag att förbättra anhörigstödet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Allt fler lever längre och många är friskare än personer i samma ålder var för 20 år sedan. Samtidigt är det många som är multisjuka och behöver mycket vård för att få en värdig ålderdom. I debatten tenderar det att låta som att “alla äldre” har samma behov eller är likadana – vilket givetvis är felaktigt. Självklart är det lika stora skillnader hos personer i den äldre generationen som den yngre. Det är också stora skillnader mellan de olika åldrarna och om man har sjukdomar och i så fall vilka. Därför har alla givetvis olika behov. Individens frihet är lika viktig oavsett ålder och bör stå i centrum i de beslut som fattas.

Ofrivillig ensamhet är ett av de stora problem som drabbar många äldre och leder till psykisk ohälsa. Att kunna vara aktiv utifrån sina egna förutsättningar, delta på aktiviteter och träffa andra är otroligt viktigt för ens välbefinnande.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska arbeta med målet om att alla i Göteborg ska kunna åldras med värdighet och känna trygghet. Man ska få ett gott bemötande och en vård av hög kvalitet. Det ska finnas en diversitet bland vård- och omsorgsboenden och hemtjänst. Det ska finnas något som passar alla och det är därför viktigt att staden säkerställer att det finns ett brett utbud av äldreboenden, även de som drivs genom privat eller ideell regi. Det gör att fler kan välja både var i staden de vill bo och att boenden med speciella profiler kan växa fram. De som bor hemma och får stöd av hemtjänsten ska kunna välja mellan olika utövare enligt lagen om valfrihet (LOV) för att få bästa möjliga vård.

Att bo på ett äldre- och omsorgsboende ska vara trivsamt. Därför ska utomhusmiljöerna utvecklas på ett sätt som gör det enkelt och trevligt att vara utomhus. En annan viktig del är måltiderna och här finns det förbättringspotential. Mer mat bör lagas på plats. Även här behöver man ta

mer hänsyn till individens preferenser och det ska finnas möjlighet att ta ett glas vin till maten eller liknande. Att du åldras ska inte ta ifrån dig möjligheten att välja själv.

En stor utmaning är kompetensförsörjningen då det finns stor brist på personal. Regionens arbete med en mer nära vård, däribland hemsjukvård, leder till ett ökat behov av kompetens inom kommunen. Det behövs fler personer i verksamheterna och andelen utbildad personal behöver öka. Ett systematiskt arbete för vidare kompetensutveckling av redan anställd personal behövs. Arbetet med att rekrytera ny personal ska ske i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Den lönesatsning som görs för undersköterskor ska fortsätta kommande mandatperiod.

Ett fortsatt arbete för ökad digitalisering och digital välfärdsteknik är viktigt både för att öka patientsäkerheten och underlätta för både de äldre och personal. Det kan både öka den enskildes frihet och självständighet och gör att personal kan fokusera på det som digitalisering inte kan ersätta. På så vis kan resurserna användas på ett bättre sätt.

Uppdrag

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utveckla utomhusmiljöerna kring äldre- och omsorgsboenden.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att undersöka hur samarbetet mellan staden och civilsamhället kan utvecklas för att skapa fler mötesplatser och sociala aktiviteter med fokus på att minska ensamhet och förbättra den psykiska hälsan.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att göra ett måltidslyft som ska innefatta att mer mat lagas på plats och undersöka hur den äldres preferenser kan säkerställas på ett bättre sätt.

Miljö- och klimatnämnden

Göteborgs stads övergripande mål är att bli en ekologiskt hållbar stad 2030. Miljö- och klimatnämnden har och kommer fortsätta ha en central roll i att driva och samordna miljöarbetet inom Göteborgs stad. Under 2022 inrättade Miljö- och klimatnämnden ett klimatråd vars uppgift är att föreslå åtgärder i en årligen återkommande rapport. Genom arbetet inom EU:s 100 klimatneutrala och smarta städer får Göteborgs stad tillgång till rådgivning, nätverk och förbättrad möjlighet till finansiering för att nå målet om en ekologiskt hållbar stad 2030. Arbetet med att införa efterhandsdebitering för Göteborgs företag har påbörjats och ska fortsätta under 2023.

Kommunfullmäktiges inriktning

Göteborgarnas vardag påverkas av de globala miljö- och klimatutmaningarna såväl som av mer lokala frågor som luft- och vattenkvalitet. Miljöarbete är inget som kan ske separat utan måste vara en del i alla beslut. Det måste genomsyra alla verksamheter och ske systematiskt. Likaså behöver vi i högre grad ha ett cirkulärt tänk i alla kommunala verksamheter. För att uppnå verklig förändring är det viktigt att fokusera på det som verkligen spelar roll, snarare än de åtgärder som kortsiktigt får mest uppmärksamhet.

Miljö- och klimatarbetet behöver bedrivas inom Göteborgs stads alla verksamheter. Miljö- och klimatnämnden är tillsammans med kommunstyrelsen ansvariga för implementering av miljö- och klimatprogrammet samt miljöledningssystemet med ambitionen att detta ska övergå i verksamheternas kontinuerliga arbete.

För att säkerställa en effektiv hantering av miljödata ska det redan påbörjade uppdraget med att implementera IT-system samt ett format att visualisera miljödata fortsätta. I uppdraget ingår att visualisera stadens miljödata så att den får en ökad tillgänglighet för såväl medarbetare som medborgare.

Miljö- och klimatnämndens arbete med tillsyn och kontroll ska uppfattas som effektiv, rättvis och transparent för verksamhetsutövarna. Det är viktigt att nivån på de taxor som tas ut från olika verksamheter ligger på en skälig nivå och att Miljö- och klimatnämnden effektiviserar handläggningen av ärenden för att hålla nere kostnaderna för företagen. Miljö- och klimatnämnden ska arbeta utifrån en dialogbaserad tillstånds- och tillsynshandläggning samt införa debitering efter utförd tillsyn eller kontroll. Arbetet mot osund konkurrens och livsmedelsbedrägerier ska fortsätta.

För att säkerställa en god livsmiljö för alla göteborgare ska miljö- och klimatnämndens arbete med en giftfri miljö, förbättrad luftkvalitet och ett systematiskt arbete med havs- och vattenfrågor fortsätta. Nämndens arbete bör prioriteras till de områden som bedöms vara allra viktigast för att skydda människors hälsa.

Uppdrag

- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera IT-system samt ett format att visualisera miljödata och därmed öka synergier i staden och nationellt.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla en samordningsfunktion för hållbar lokal livsmedelsförsörjning.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att, tillsammans med BRG, digitalisera ansökningsförfarandet gällande tillstånd och tillsyn.

Nämnden för inköp och upphandling

Stadens inköp står för en stor del av kommunens kostnader. Genom att säkerställa fungerande inköp och upphandling har staden möjlighet att dämpa den kostnadsökning som just nu slår hårt mot offentlig sektor. Genom att ställa hårda men tydliga miljökrav kan stadens inköp bidra till att skapa efterfrågan på varor och tjänster som sänker klimatutsläppen. Nämnden för inköp och upphandling har en mycket viktig roll i att förbättra Göteborgs företagsklimat och möjliggöra för små- och medelstora företag att kunna delta i upphandlingar. Nämnden har de senaste åren ställt om sitt arbete mot kategoristyrning i syfte att stärka kvaliteten och minska kostnaderna för staden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varje nämnd och styrelse inom staden är en egen upphandlande myndighet. Nämnden för inköp och upphandling har huvudansvar för stadens gemensamma inköpsprocess. Nämndens arbete med kategoristyrning ska fortsätta att utvecklas och innefatta en större del av nämndens verksamhet.

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln är att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Nämnden ska arbeta för ökad konkurrens och regelförenklningar i stadens upphandlingar. Upphandlingen ska i högre grad fokusera på vilka mål som ska uppnås, inte hur man ska nå dem. I syfte att förbättra företagsklimatet får nämnden för inköp och upphandling i uppdrag att stärka sitt arbete med det näringslivsstrategiska programmet och öka sin samverkan med Business Region Göteborg.

Göteborg ska bli en fossilfri stad och nämnden har en viktig roll att fylla genom att ställa tydliga och relevanta miljökrav samt bidra till en cirkulär ekonomi i stadens verksamheter. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Nämnden ska använda utvecklade och innovativa

logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. För att säkerställa en sund konkurrens och att stadens krav efterlevs får nämnden i uppdrag att utföra kontroller inom riskbranscher. Medel avsätts för detta.

Nämnden ska arbeta för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Det behövs bättre förutsättningar för att kunna köpa in närodlad och miljövänlig mat. Krav på miljö- och klimathänsyn och djurskyddsregler som motsvarar svensk nivå ska prioriteras, men även större andel ekologiskt ska köpas in i enlighet med miljö- och klimatprogrammet. Fler mindre och lokala matproducenter ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter, ökad andel färska råvaror och viltkött är sätt att öka den lokala maten.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att fortsätta kategoriarbetet inom kategorin Livsmedel verka för att stadens inköp av livsmedel har höga krav på miljöhänsyn och sker utifrån svenska djurskyddsregler samt sker på ett sätt som stärker leveranser från mindre och lokala leverantörer. Nämnden ska följa upp hur stor andel av livsmedelskategorierna som köps in som är producerat i Sverige.

Under 2021 beslutade Inköps- och upphandlingsnämnden om stadens inköpsplan, som styr kategoriarbetet i staden. Förvaltningens uppfattning är att dagens styrmodell är otydlig kring kommunfullmäktiges roll samtidigt som kommunfullmäktige i sin budget beslutat kategorier och prioritering av kategorier. Av den anledningen finns behov av en utredning kring styrmodellen och kommunfullmäktiges roll som bör genomföras. Nämnden får därför i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen genomföra en utredning kring kommunfullmäktiges roll i beslut kring stadens inköpsplan/ kategoristyrningsprocess.

Uppdrag

- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att fortsätta kategoriarbetet inom kategorin livsmedel verka för att stadens inköp av livsmedel har höga krav på miljöhänsyn och sker utifrån svenska djurskyddsregler samt sker på ett sätt som stärker leveranser från mindre och lokala leverantörer.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt arbete med det näringslivsstrategiska programmet.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att samordna och utföra kontroller inom riskbranscher.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen genomföra utredning kring kommunfullmäktiges roll i beslut kring stadens inköpsplan/ kategoristyrningsprocessen.

Kretslopp- och vattennämnden

Göteborgs vatten- och avloppsnät är ålderstiget och reinvesteringar är därför nödvändiga. Samtidigt riskerar stadens utbyggnadsplaner att ytterligare öka kostnaderna om inte expansionen görs smart och effektivt. Göteborgs närhet till vatten är en enorm tillgång, men klimatförändringarna gör staden sårbar för exempelvis havsnivåhöjningar och ökade skyfall. Det är därför viktigt att kretslopp- och vattennämnden kommer in i ett tidigt planeringsstadium för att säkerställa att nämndens perspektiv tas med i stadsplaneringen.

Enligt en ny förordning tar kommunerna över ansvaret för källsortering av förpackningar från FTI (förpacknings- och tidigindustrin) 1 januari 2024. Nämnden behöver därför noga utreda hur ett sådant övertagande ska gå till samt vilka investeringar som behöver göras.

Kommunfullmäktiges inriktning

Kretslopp- och vattennämnden ansvarar för att säkra rent dricksvatten nu och i framtiden samtidigt som nämndens arbete bidrar till levande hav, sjöar och vattendrag genom en säker avloppshantering.

För många människor är det en självklarhet att sortera och återvinna hushållsavfall, men enskilda individer, företag och staden behöver höja ambitionerna för att uppnå ett cirkulärt samhälle. Den regionala och lokala avfallsplanen 2021–2030 ska efterlevas och nämnden ska aktivt arbeta för att minska avfallsmängderna genom de styrmedel som nämnden förfogar över. Arbetet med en ny kretsloppspark i södra Göteborg behöver påskyndas ytterligare. Samtidigt behöver fler ha möjlighet att sortera avfall, även utan bil.

Stora mängder skräp flyter årligen iland längst våra kuster. Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att inrätta en marin återvinningscentral i Göteborg. Inspiration kan med fördel tas från den marina återvinningscentralen i Sotenäs.

Nämnden har ett extra ansvar att skapa förutsägbarhet och transparens i taxe- och avgiftsnivå mot stadens invånare och övriga brukare. Detta ställer extra höga krav på nämndens ekonomistyrning.

Göteborgs stad blir ansvarig för källsortering av förpackningar 1 januari 2024. Nämnden behöver därför utreda hur den hushållsnära insamlingen kan förbättras samt om nuvarande återvinningsstationer (ÅVS) behöver utvecklas i samband med att kommunen övertar ansvaret. Med utbyggd hushållsnära insamling kommer färre ÅVS-stationer att behövas, vilket skapar möjligheter att förbättra de som finns. Ett sätt att förenkla för göteborgarna är att tillåta fler typer av skräp att återvinnas på ÅVS:erna, exempelvis grovavfall eller elektronikavfall. Nämnden får därför i uppdrag att utreda hur “utökade ÅVS:er” kan utformas för att minska nedskräpning och förenkla för göteborgarna.

Med anledning av den nya organisationen för stadsutveckling är det viktigt att nämnden aktivt samverkar i strategiska frågor med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden avseende utbyggnadsplanering och exploateringsekonomi.

Uppdrag

- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att starta en marin återvinningscentral i Göteborg.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att ta fram en mer transparent och förutsägbar ekonomistyrning.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur “utökade ÅVS:er” ska utformas.

Arkivnämnden

Arkivnämnden är en gemensam arkivmyndighet för både Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Arkivnämndens uppdrag är att säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar. Eftersom det är en gemensam nämnd med Västra Götalandsregionen behöver årliga budgetavstämningar mellan huvudmännen ske. Göteborgs Stad kan inte själva besluta om verksamhetens inriktning och ambitionsnivå, därav är avstämningar av största vikt för att styrningen ska vara god.

Nämndens uppdrag är att utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, stiftelser och styrelser. Den ska förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga samt utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering.

Nämnden för intraservice

Nämnden för intraservice fyller en viktig funktion för staden. Deras verksamhet är inte särskilt utåtriktad men oerhört viktig för att resterande nämnder också ska kunna utföra sin verksamhet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för intraservice levererar interna tjänster till stadens olika verksamheter inom exempelvis IT och välfärds-, utbildnings- och HR-området. Ansvar för intraservice har bland annat support, drift och utveckling. Under året ska arbetet med kompetenscentret fortsätta. En av nämndens stora frågor är digitalisering. För att öka takten på digitaliseringen behöver sex strategiska områden i staden stärkas. De är data, digital ledning, kompetens och innovation, digital trygghet, tjänster och infrastruktur. Kompetensen som finns inom dessa områden behöver tas tillvara och organisationen behöver jobba bättre tillsammans. Då kan digitaliseringens möjligheter tillvaratas i alla verksamheter, något som blir tydligare år för år.

Uppdrag

- Nämnden för intraservice får i uppdrag att göra en översyn av stadens datahallar för att undersöka huruvida det finns behov av omlokalisering för att få en robust datalagring.

Valnämnden

Ändringar i vallagen, ny teknik och demografiska förändringar, exempelvis en ökad och åldrande befolkning, ställer höga krav på valnämndens uppdrag. Alla som vill och får ska ha möjlighet att rösta. Nästa planerade val är Europaparlamentsvalet 2024.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valnämnden är Göteborgs lokala valmyndighet. Nämnden har alla uppgifter kopplade till organisering och genomförande av val i Göteborg. Inför nästkommande val behöver valnämnden säkerställa att det finns ändamålsenliga lokaler och nödvändig information till väljarna. Valnämnden behöver särskilt analysera utfallet av det senaste valet med anledning av ändringar i vallagen samt ständigt analysera vilka åtgärder som behövs för att möjliggöra ett högt valdeltagande i hela Göteborg.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndare är en obligatorisk verksamhet och finns i alla Sveriges kommuner. Detta för att se till att de som behöver en god man eller förvaltare ska få tillgång till det. På senare år har trycket ökat och fler har behov av en god man eller förvaltare, vilket ställer högre krav på överförmyndarnämnden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Överförmyndarnämnden har ansvar för att utföra de uppgifter som gäller enligt lagar och regler. Huvudmannen, alltså personen som har en god man eller förvaltare, ska på detta vis skyddas från att drabbas negativt och intentionen är att de ska få ökad livskvalitet. Nämndens huvudsakliga uppgifter är att ansvara över gode män och förvaltare samt utöva tillsyn över förmyndare, godemän och förvaltare samt sköta kontakten med tingsrätten.

Göteborgs Stadshus AB

Göteborgs Stadshus AB är moderbolag för alla kommunalägda bolag inom Göteborgs stad. Göteborgs Stadshus AB arbetar för tillfället bland annat med att utveckla formerna för stadens ägarstyrning. Under 2020 infördes avkastningskrav i flera av bolagens ägardirektiv samt uppföljningsmått på produktivitet och effektivitet i ägardirektiven för de bolag som inte styrs mot avkastningskrav. Bolaget arbetar även med att se över Stadshuskoncernens kapitalstruktur samt ett hållbart finansiellt ramverk för koncernen, detta i ett led att skapa mer värde och nytta av stadens bolag.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Ägarstyrning, finansiell samordning och ägarstöd är tre av Göteborgs Stadshus AB:s viktigaste arbetsområden. Göteborgs Stadshus AB har haft i uppdrag att förbereda för och genomföra försäljning av hela, eller delar av, bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen. Uppdraget har förtydligats med att det ska ske med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag. Det är viktigt att det här arbetet fortsätter och att behovet av ägandet återkommande prövas för att värdera om det är ändamålsenligt. Under mandatperioden ska Göteborgs Stadshus AB genomföra avveckling av de delar av Älvstranden och Göteborgs Parkerings verksamheter som rör strategisk stadsutveckling.

Västra Götalandsregionen är ansvarig för kollektivtrafik, men Göteborgs Stad äger och driver delar av kollektivtrafiken i staden. På sikt bör all kollektivtrafik, vilket även innefattar Göteborgs kollektivtrafik AB samt Göteborgs Spårväg, föras över till Västra Götalandsregionen.

Idag äger Göteborgs Stad DinEl vilket är ett elhandelsbolag. I och med omvärldsläget och den osäkerhet som råder inom energimarknaden ska Göteborgs Stadshus AB utreda om DinEl helt eller delvis bör avyttras. Detta för att minska risken för koncernen och i det yttersta ledet skattebetalarna.

Stadshuskoncernen står inför stora investeringar, inte minst för att klara klimatomställningen. Staden arbetar idag med en klimatomställningsfunktion för att samordna arbetet och hitta synergier. Göteborgs Stadshus AB har en nyckelroll i stadens omställningsarbete. Därför behöver bolaget involveras i det fortsatta arbetet.

Liseberg bör på sikt omvandlas till stiftelse. På så sätt fredas verksamheten från såväl politiska utspel som ideologiska nycker och nöjesparken säkras för framtida generationers nöjen. Ett första steg i den processen är att utreda förutsättningarna för att göra om Liseberg till en stiftelse.

Nedan följer politisk inriktning för respektive bolagskluster under Stadshus AB, med undantag för de regionala bolagen som har fler ägare än Göteborgs Stad.

Uppdrag

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att återkommande se över möjligheten att genomföra försäljning av hela eller delar av bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att utreda om DinEl helt eller delvis bör avyttras.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att göra om Liseberg till en stiftelse.

Kluster – Bostäder

Bostadsbristen i Göteborg är stor samtidigt som prognoserna pekar på en avvikande byggtakt på marknaden med kraftigt ökade kostnader. AB Framtiden har till stor del byggt sin utbyggnadsstrategi på det statliga investeringsstödet för hyresrätter som sedan en tid tillbaka är avskaffat och behöver nu hitta nya sätt för att säkerställa hållbara investeringar. Bolaget har en viktig del i stadens arbete att vända utvecklingen i de utsatta områdena.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

En viktig del av AB Framtidens utbyggnadsstrategi har varit att fokusera på att bygga billiga hyresrätter genom prefabricerade hus. Bolaget ska fortsatt arbeta för kostnadseffektiva processer i alla led, men behöver ta ett kraftfullt omtag. Ett starkare fokus ska läggas på att skapa stadskvalitéer i de stadsdelar där Framtiden verkar. Bolaget ska sträva efter de höga volymmål man har, men ska i första hand fokusera på att bygga kvalitativa projekt som skapar förutsättningar för socialt hållbara stadsdelar.

Bolaget ska planera i enlighet med sitt påbörjade arbete “Värdeskapande stadsutveckling” i hela staden, men i synnerhet i stadens utsatta stadsdelar. Även “Göteborgs Utvidgade Innerstad” ska vara vägledande för bolagets strategiska planeringsarbete. För att vända utvecklingen i de utsatta områdena behöver staden bygga attraktiva förorter som fler människor vill flytta till i stället för ifrån. “Värdeskapande stadsutveckling” har visat på vilka stadskvalitéer som har betydelse. Att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till både rekreation och urban verksamhet var viktiga slutsatser. Vidare betonas värdet av att blanda småhus med flerbostadshus och skapa finmaskigt gatunät.

För att lyckas behöver stadsutvecklingen bli mer långsiktig och syfta till att öka attraktivitet och markvärden och därigenom tydligare bidra till både social hållbarhet och till större incitament för fler privata byggaktörer att vilja investera. Enligt Värdeskapande stadsutveckling föreslås att staden

utvecklar stadsdelarna genom att ta fram en strukturplan för områden för att planera och stadsutveckla de utsatta områdena utifrån en tydlig idé om hur områdena ska se ut och fungera på sikt. På så vis undviker staden att möjligheterna till viktiga framtida stråk byggs bort. Detta arbetssätt genomförs för närvarande för Biskopsgårdens omvandling till trädgårdsstad.

I stadens utsatta områden behövs fler småhus, stadsradhus, bostadsrätter och ägarlägenheter. Inga nya hyresrätter ska planeras i de utsatta områdena, de som redan är planerade ska om möjligt konverteras till bostads- eller äganderätter eller kategoribostäder. Undantag för nya hyresrätter i utsatta områden kan dock göras om det finns synnerliga skäl till att de ändå bidrar till ökad social hållbarhet, exempelvis genom hyresradhus, studentlägenheter och andra kategoribostäder.

Detta kommer att ställa höga krav på Framtiden att skala upp verksamheten i Egnahemsbolaget och säkerställa att de hyresrätter som planeras görs i de stadsdelar i Göteborg som har ett underskott på hyresrätter. Det ställer även krav på bolaget att hitta finansieringsmodeller för bostads- och äganderätter som är praktiskt genomförbara i områden med lägre betalningsförmåga, exempelvis hyrköpsmodeller. Egnahemsbolaget ska undvika att konkurrera med privata aktörer och främst bygga där näringslivet inte bygger.

Ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter är ett viktigt verktyg för att skapa blandade boendeformer i alla av Göteborgs stadsdelar. Fler bostadsrätter i stadens utsatta områden är väsentligt för att skapa socialt hållbara stadsdelar. Om fler äger sin egen bostad i områden som idag domineras av hyresrätter skapas starkare förutsättningar för ökat socialt kapital och engagemang i närområdet. Det ska dock endast vara tillåtet att ombilda lägenheter i primärområden med minst 70 procent hyresrätter. Framtiden ska aktivt verka för att boende i allmännyttan i dessa bestånd ges information om möjligheterna att ombilda och vid behov även stöd. För att skapa socialt hållbara förutsättningar för ombildningar ska bolaget ta fram en särskild strategi för ombildningar utifrån principerna i

“Värdeskapande stadsutveckling” och “Göteborgs Utvidgade Innerstad” som innebär att ombildningar endast kan ske i de fastigheter som bedöms kunna stå kvar på längre sikt med anledning av stadsdelens långsiktiga stadsutveckling. Detta eftersom dessa principer innebär att vissa fastigheter på lång sikt ska ersättas, vilket försvåras av ombildningar. Strategin ska även hantera riskerna med ombildningar, exempelvis att föreningar tas över av kriminella nätverk samt säkerställa att de personer som inte vill ombilda sina lägenheter erbjuds likvärdiga bostäder i allmännyttan.

I övrigt ska Framtiden ska fortsätta arbetet med att vända utvecklingen i stadens utsatta områden genom de planerade åtgärderna inom ramen för superförvaltning, Gårdstensmodellen och BID-samverkan. Framtiden ska i högre utsträckning samverka med näringsliv och civilsamhället i arbetet med att stärka den sociala hållbarheten.

Uppdrag

- AB Framtiden får i uppdrag att revidera sina strategiska dokument så att Värdeskapande stadsutveckling och Göteborgs Utvidgade Innerstad blir vägledande i bolagets verksamhet.
- AB Framtiden får i uppdrag att ta fram en ny strategi för ombildningar samt möjliggöra för ombildningar i primärområden med minst 70 procent hyresrätter.

Kluster – Energi

Det rådande omvärldsläget med klimat- och energikris ställer höga krav på Göteborg Energi AB. Bolaget behöver påskynda omställningen till en helt förnybar verksamhet och bidra till att skapa rimliga förutsättningar på energimarknaden för privatpersoner och västsvenskt näringsliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

För att nå målen i stadens miljö- och klimatprogram har Göteborg Energi AB en viktig roll, där arbetet med fossilfri fjärrvärme, omställning av kraftvärmeverken och uppskalning av fjärrkyla är viktiga delar. Göteborg ska vara en aktiv part i Göteborgs stadsutveckling och bidra till smart utbyggnad av el- och fjärrvärmenätet. Bolaget ska särskilt beakta näringslivets behov och säkra behoven av energi som behövs för framtida industrietablering, elektrifiering av befintlig industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering. I samverkan med de nya stadsutvecklingsnämnderna ska bolaget tillse för att utbyggnad och underhåll av el- och fjärrvärmeinfrastruktur sker samordnat och kostnadseffektivt.

Bolaget ska ligga i framkant i användandet av ny grön teknik och ska underlätta för mindre producenter att ansluta sig till elnätet. Göteborg energi ska vara marknadsledande i villkoren för mikroproducenter i syfte att öka solenergiproduktionen i Göteborg. Bolaget ska därför se till att påslaget för mikroproducenter är konkurrenskraftigt i jämförelse med andra elhandels- och nätbolag samt ändra reglerna så att mikroproducenter ska kunna sälja mer el än de köper in utan att förlora sitt påslag. Bolaget ska genom samverkan med forskning och näringsliv bidra till att Göteborg blir en ”smart stad” med hjälp av nya tekniska lösningar. Genom förbättrad laststyrning av el- och fjärrvärmedistributionen är det möjligt att minska utsläpp samt förebygga kapacitetsproblem.

Göteborg energi ska kraftfullt bygga ut stadens publika laddinfrastruktur. Detta ska göras inom ramen för elektrifieringsstrategin i samverkan med parkeringsbolaget och stadsmiljönämnden. Bolaget har sedan en tid tillbaka arbetat med ett pilotprojekt tillsammans med AB Framtiden, akademi och näringsliv om att utveckla Vehicle-to-grid-lösning i Göteborg. Det innebär att elbilar inte bara laddas från elnätet, utan också kan ge energi tillbaka i syfte att balansera belastningen i nätet. Detta arbete fortsätter under 2023.

Uppdrag

- Göteborg Energi AB får i uppdrag att tillsammans med de nya stadsutvecklingsnämnderna tillse för att utbyggnad och underhåll av el- och fjärrvärmeinfrastruktur sker samordnat och kostnadseffektivt.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att uppnå bolagets och stadens miljö- och klimatmål. Bolaget ska särskilt satsa på kostnadseffektiva åtgärder såsom energieffektiviseringar och smart laststyrning av el och fjärrvärme.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att förbättra villkoren och tillse att de är konkurrenskraftiga för mikroproducenter av solenergi.

Kluster – Lokaler

I en växande stad är tillgången till ändamålsenliga lokaler för kommunal service, näringsliv och föreningar en stor utmaning. Som ett resultat av klimat och energikris behöver stadens energieffektivisering påskyndas. Higab AB har en viktig roll i att tillhandahålla bra och klimatsmarta lokaler som bidrar till en levande stad.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten samt främja mindre företagsbehov av lokaler. Higab ska särskilt främja verksamheter som bidrar till levande bottenplan i sina byggnader. Higab ska värna stadens, näringslivets och föreningslivets behov. Bolaget ska säkerställa hög trygghet och att alla fastigheter är fria från kriminell verksamhet. Energieffektiva renoveringar ska skyndsamt genomföras samtidigt som kulturmiljö och livscykelperspektiv på renoveringarna beaktas. Bolaget ska säkerställa snabb utbyggnad av solceller på de byggnader där det är lämpligt.

Parkeringsbolaget, som är ett dotterbolag till Higab, ska innan den nya parkeringspolicyn är fastställd, vara mycket restriktiv med att planera och bygga nya parkeringsanläggningar. I stället ska bolaget se till att säkerställa tillgängligheten på de befintliga anläggningarna och minska söktrafik genom dynamisk prissättning och ökad digitalisering. Det innebär att priserna anpassas utifrån efterfrågan, exempelvis avseende tid på dygnet och evenemang. Målet bör vara att eftersträva cirka 15 procent tillgänglighet på samtliga anläggningar.

Uppdrag

- Higab får i uppdrag att skyndsamt genomföra energieffektiviseringar samtidigt som kulturmiljö och livscykelperspektiv på renoveringar beaktas. Solceller ska byggas ut snabbt på de byggnader där det är lämpligt.
- Parkeringsbolaget får i uppdrag att, i stället för att bygga nya parkeringsanläggningar, säkerställa tillgänglighet på befintliga anläggningar och minska söktrafik genom dynamisk prissättning.

Kluster – Näringsliv

Konjunkturen i Göteborg är för närvarande stark med ökad sysselsättning och fallande arbetslöshet. Business Region Göteborg (BRG) har under året arbetat mycket med etableringen av en ny batterifabrik. Förutom att etableringen bidrar till fler jobb driver den typen av etableringar fram trycket på omställning och utveckling. Inom arbetet med ”Gothenburg Climate Partnership” har BRG bidragit till att Göteborgs stad och över 25 fastighetsägare undertecknat en avsiktsförklaring för cirkulärt byggande för att stimulera en storskalig återbruksmarknad. Därutöver har fokus legat på att ta fram en uppdaterad elektrifieringsplan, att stärka företagsklimatet och att etablera ett International House för att underlätta kompetensförsörjningen.

Kommunfullmäktiges inriktning

BRG ansvarar för Göteborgsregionens näringslivsutveckling. Genom samarbete med näringsliv, akademi, civilsamhälle och kringliggande kommuner ska arbetet i BRG bidra till fler arbetstillfällen och en hållbar tillväxt i Göteborgs näringsliv. Göteborg bör sträva efter att ha ett företagsklimat i världsklass där både små och stora företag vill etablera sig. Göteborgs stads näringslivsstrategiska program är styrande för att skapa bättre förutsättningar för företagande. Elektrifieringsfrågan bör fortsatt stå högt på Göteborgs stads agenda och BRG:s samordnande uppdrag kring elektrifiering ska därför fortsätta. Dessutom är det viktigt att BRG, tillsammans med andra inom staden, bedriver påverkansarbete för förstärkt elnätscapacitet.

Göteborgs stad har goda förutsättningar att främja start-ups och behöver arbeta aktivt med att säkra företags tillgång till riskkapital och inkubatorsverksamhet.

Politiken och näringslivet har helt olika roller och det är viktigt att mötas för att få ökad förståelse och dialog sinsemellan. Därför ska fler branschspecifika mötesplatser etableras mellan näringslivet och politiker. Genom samarbete mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor stärks Göteborg som innovationsmotor. Genom att satsa på testbäddar och innovationsutveckling stärks Göteborgsregionens exportmarknad och företagens produktivitet ökar. En särskild satsning på småföretags delaktighet ska genomföras. Det är viktigt att Göteborgs stad fortsätter vara en stark arena för forskning och utveckling och är proaktiva i att efterfråga nya innovationer och att skapa nya testmiljöer. Green City Zone är ett sådant exempel som BRG ska arbeta vidare med.

Uppdrag

- BRG får i uppdrag att samla Göteborgs stads arbete med tillståndsansökningar på en digital plattform för att skapa en väg in och underlätta för stadens företagare.
- BRG får i uppdrag att underlätta för marknadsplatser för småföretagare att etablera sig.
- BRG får i uppdrag att främja branschspecifika mötesplatser där företagare och politiker kan etablera nätverk och kontakter.
- BRG får i uppdrag att fortsätta arbetet med Green City Zone.
- BRG får i uppdrag att, i samverkan med Exploateringsnämnden, verka för mer byggbar industrimark, både genom ny mark och förtätning av befintlig.

Kluster – Turism, kultur och evenemang

Under de senaste åren har besöksnäringen förändrats vilket medför att Göteborg & Co och Got Event successivt behöver förändra sina verksamhetsmodeller. Det är troligt att andelen internationella besökare kommer att sjunka framöver och ersättas med nationella, regionala och lokala besökare. Det samma gäller för affärsresande.

Redan innan utbrottet av covid-19 har staden ändrat sitt synsätt på besöksnäringen. Idag finns ett ökat fokus på hållbarhet utifrån de tre dimensionerna, vilket medför att arbetet med grön omställning och sociala och kulturella värden får mer fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning

Fler och fler besökare som kommer till Göteborg efterfrågar ett hållbart besöksmål. Därför krävs ett högt engagemang och innovativt förhållningssätt hos hela besöksnäringen där Göteborg & Co behöver ta en mer aktiv roll i att utveckla och stötta aktörerna. På så sätt kan Göteborg som stad möta besökarnas efterfrågan.

Ett sätt att utveckla Göteborg som besöksmål är genom innovation och nytänkande. Göteborg & Co ska tillsammans med BRG ta fram olika former av testbäddar för att utveckla upplevelseindustrin. Göteborgs stadsteater ska öka tillgängligheten till sin verksamhet, bredda publikunderlaget och vara en betydelsefull aktör inom svensk teater för såväl klassiska som moderna och nyskrivna pjäser.

Göteborg & Co har i uppdrag att planera, samordna, kommunicera och följa upp jubileumsarbetet. 2023 firar äntligen staden 400 år, medel avsätts i budget för att kunna genomföra firandet. En del av firandet är Jubileumsläggret Side by Side som drivs av Sveriges Nationalorkester, Göteborgs Symfoniker. Medel avsätts även för detta.

Göteborgs stad har lämnat en förfrågan om att vara en av arrangörerna för EM i fotboll för damer 2025. För att möta behovet av extra resurser för att kunna genomföra evenemanget avsätts medel i budget.

Uppdrag

- Göteborg & Co får i uppdrag att påbörja planering inför ett eventuellt EM i fotboll 2025.
- Göteborg & Co får i uppdrag att genomföra Göteborgs 400 års jubileum.

Kluster – Hamnen

Konkurrensen bland Europas hamnar ökar. Göteborgs hamn spelar en mycket viktig roll för svenskt näringsliv och för Göteborg som godsnav i Skandinavien. För att hamnen ska fortsätta ha den rollen krävs stora investeringar kommande år. För att klara stadens och Sveriges klimatmål har hamnen ytterligare en mycket viktig roll.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att stärka rollen bland den internationella konkurrensen. Hamnen ska fortsätta arbetet med den farledsfördjupning som är nödvändig och verka för fler hållbara transporter till och från hamnen, både till havs och på land.

Hamnen har en mycket viktig roll i klimatarbetet och ett ambitiöst mål att reducera de klimatpåverkande utsläppen med 70 procent till 2030. Detta ska göras i nära samverkan med västsvenska näringslivet.

Göteborgs Hamn ska verka för en gemensam infrastruktur för transport av infångad koldioxid som utvinns via CCS-teknik. Hamnen ska etablera nödvändig infrastruktur och tillgång till alternativa fossilfria drivmedel för tunga fordon samt på andra sätt främja användandet av hållbara drivmedel. Fler transporter till och från hamnen ska ske genom järnväg. Bolaget ska aktivt bedriva ett påverkansarbete mot staten för nödvändiga investeringar i dubbelspår av hamnbanan, antingen genom en fjärde etapp av Trafikverkets påbörjade arbete på befintlig sträcka eller en helt ny sträckning i enlighet med översiktsplanen. Valet av sträckning behöver ske i samverkan med Stadsbyggnadsnämnden.

Uppdrag

- Göteborgs Hamn ska intensifiera miljö- och klimatarbetet genom Tranzero Initiative i samverkan med näringslivet.
- Göteborgs Hamn ska verka för en gemensam infrastruktur för transport av infångad koldioxid som utvinns via CCS-teknik.
- Göteborgs Hamn ska aktivt bedriva ett påverksansarbete mot staten för nödvändiga investeringar i dubbelspår av hamnbanan.

Kluster – Kollektivtrafik

Det är Västra Götalandsregionen som är huvudman för kollektivtrafiken i regionen och i Göteborg. Dock är Göteborgs stads kollektivtrafik AB ett kommunalägt bolag.

Kommunfullmäktiges inriktning

En väl fungerande kollektivtrafik är av stor vikt för att skapa en effektiv attraktiv samt en hållbar och nära stad. För att det ska vara möjligt ska bolagsklustret arbeta med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan utifrån de lagar, regler och krav som verksamheten regleras av samt utifrån Miljö- och klimatprogrammet. I klustret ingår även Göteborgs spårvägar som ansvarar för spårvagnstrafiken i staden.

Kluster – Kommunal bostadsförmedling

Idag finns det stora svårigheter för många grupper att komma in på bostadsmarknaden, exempelvis för unga och nyanlända. En fungerande hyresmarknad är viktig för hela staden, både för människors möjlighet att få en fast bostad och näringslivets möjlighet att rekrytera arbetskraft.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Boplats Göteborg AB är en kommunal bostadsförmedling. Bolaget ska bidra till att säkerställa en effektiv, icke diskriminerande och jämlik hyresmarknad, främja bostadsförsörjningen samt verka för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden i Göteborg.

Uppdrag

Boplats får i uppdrag att stärka sitt arbete med att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden och aktivt marknadsföra möjligheten för fastighetsägare att lämna in studentlägenheter.

Kluster – Interna bolag

De interna bolagen är helägda av Göteborgs Stadshus AB där alla har en i huvudsak specialist- och stödjande funktion för hela Göteborgs Stad. Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon) är stadens interna försäkringsbolag, med fokus på tillgångar och verksamheter. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) levererar fordon och transportlösningar för Göteborgs Stad samt hanterar operationella och finansiella lösningar/leasing för stadens förvaltningar och bolag.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

De interna bolagen ska leverera hög service till stadens övriga verksamheter för att skapa nytta för göteborgarna. I stadens miljö- och klimatprogram är GSL samordningsansvarig för stadens arbete med utökad cirkulär ekonomi. Bolaget har också i uppdrag att se till att det behov som Göteborgs stad har av miljösmarta fordon och transporter uppfylls. Målet är att stadens fordon ska vara fossilfria under 2023.

Göta Lejon ska erbjuda försäkringslösningar som gynnar hela staden, minskar stadens risker och ansvara för en effektiv skadehantering. Bolaget ska ha hög kompetens och se till att stadens verksamheter får en god service.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter, exklusive realisationsvinster	10 151 000	10 375 600	10 606 300
Realisationsvinster	600 000	600 000	600 000
Verksamhetens kostnader	-46 786 000	-47 892 600	-48 310 300
Avskrivningar	-2 250 000	-2 450 000	-2 650 000
Verksamhetens nettokostnader	-38 285 000	-39 367 000	-39 757 300
Skatteintäkter	34 260 000	35 788 000	37 422 000
Generella stadsbidrag och utjämning	3 858 000	4 064 000	3 949 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-53 000	-105 000	-166 000
Utdelning	220 000	220 000	150 000
Årets resultat	0	600 000	1 597 700

Balanskravsutredning	2023	2024	2025
Åretsresultat (ovan)	0	600 000	1 597 700
Avgår samtliga realisationsvinster	-600 000	-600 000	-600 000
Åretsbalanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	-600 000	0	
Medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Medel från resultatutjämningsreserv	600 000	-	-
Årets balanskravsresultat	0	0	997 700

Resultatutjämningsreserv	2023	2024	2025
Ingående balans	5 613 000	5 013 000	5 013 000
Medel till RUR	-	-	-
Medel från RUR	600 000	-	-
Utgående balans	5 013 000	5 013 000	5 013 000
Möjlig användning	915 000	-	248 000

Balansräkning	2023	2024	2025
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	100 911 606	110 407 359	120 947 575
<i>Varav materiella</i>	<i>50 756 606</i>	<i>56 593 359</i>	<i>62 819 575</i>
<i>Varav finansiella</i>	<i>50 155 000</i>	<i>53 814 000</i>	<i>58 128 000</i>
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	113 411 606	122 907 359	133 447 575
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	34 667 000	35 267 000	36 864 700
<i>Varav årets resultat</i>	<i>0</i>	<i>600 000</i>	<i>1 597 700</i>
<i>Varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>5 013 000</i>	<i>5 013 000</i>	<i>5 013 000</i>
Avsättningar	5 500 000	6 000 000	6 500 000
Långfristiga skulder	51 244 606	58 640 360	66 082 875
Kortfristiga skulder	22 000 000	23 000 000	24 000 000
Summa skulder	73 244 606	81 640 360	90 082 875
Summa eget kapital, avsättningar, och skulder	113 411 606	122 907 359	133 447 575

Kassaflödesanalys	2023	2024	2025
Löpande verksamhet			
Årets resultat	0	600 000	1 597 700
Ej likviditetspåverkande poster	2 350 000	2 550 000	2 750 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 350 000	3 150 000	4 347 700
Investering			
Investeringar (netto)	-6 381 606	-7 886 754	-8 476 215
Förändringar likvida medel investering	-6 381 606	-7 886 754	-8 476 215
Finansiering			
Nyupplåning	7 686 606	8 395 754	8 442 515
Ökning/minskning långfristiga fodringar	-3 655 000	-3 659 000	-4 314 000
Delsumma finansiering	4 031 606	4 736 754	4 128 515
Årets kassaflöde	0	0	0

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Idrotts- och föreningsnämnden	292	460	610	1082	1078
<i>Varav reinvestering</i>	134	193	121	208	224
Kretslopp- och vattennämnden	623	775	1256	1739	1713
Vatten- och avlopp	620	756	957	1361	1537
<i>Varav reinvestering</i>	163	120	186	271	322
Avfall	3	9	29	98	136
<i>Varav reinvestering</i>	-1	2	1	1	1
Skyfall		10	20	30	40
<i>Varav reinvestering</i>					
Tekniskt vatten			250	250	
<i>Varav reinvestering</i>					
Stadsfastighetsnämnden	1987	2556	2655	3059	3402
<i>Varav reinvestering</i>	529	937	925	1081	1174
Stadsmiljönämnden	888	1245	1362	986	1121
<i>Varav reinvestering</i>	425	615	547	551	556
Exploateringsnämnden	211	426	464	916	1052
<i>Varav reinvestering</i>					
Krisberedskap (kommuncentralt)			35	105	110
<i>Varav reinvestering</i>					
Totalt kommunen	4001	5462	6382	7887	8476
Exploateringsvolym (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
– nettokostnader					
Exploateringsnämnden	559	653	115	1605	316
Kretslopp- och vattennämnden	-18	-132	-129	-150	-168

Kommuncentrala poster	2023
Beredskap särskilda ändamål	
Beredskap för nämndernas användande av eget kapital	200 000
Beredskap extra försörjningsstöd	50 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	50 300
Budgerade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet	39 926
Indexering infrastrukturella avsättningar	4 300
Bidrag politiska partier	32 270
Lindholmen Science Park grundfinansiering	3 000
Lindholmen Science Park Visual Arena	3 200
Johanneberg Science Park	2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg Sustainability Award	1 500
Kommunövergripande avgifter	62 960
Räddningstjänsten brandvatten	4 180
Medlemsavgift räddningstjänsten	383 870
Pensioner räddningstjänsten	101 245
Klimatanpassning	10 000
Batterifabrik	2 500
Batterifabrik medfinansiering utbildningsinsatser	22 500
Samordningsförbundet	16 485
Pensionskostnader	3 530 000
Finansiering via intern pensionsavgift	-2 220 000
Göteborg Filmstudios	1 000
Evakuerings- och omställningskostnader	100 000
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	10 000
Arenauppdraget	10 000
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	70 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	2023
Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co	
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	10 000
Medel som hanteras genom beslut av Miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal- och kompetensförsörjning	45 000
Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp- och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	5 000
Utökad skattefinansiering för Kretslopp- och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skatteskolektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Kapitalkostnader Skyfall	600
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	100
Utredning marin återvinningscentral	1 000
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpna hinder	20 000
Medel som hanteras av Socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
Medel som hanteras genom beslut av Exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Näringslivsfrämjande åtgärder	
Avropas av Göteborg & Co	8 000
Avropas av BRG	6 000
Avropas av Citysamverkan	1 000
Trygghetsfrämjande åtgärder	
LOV 3 områden (avropas av Kommunstyrelsen)	35 000
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (avropas kommunstyrelsen)	5 000
Uppsökarverksamheten (avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	5 000
Samverkanslokal (avropas Kommunstyrelsen)	2 000

Kommunbidrag nämnder	2023	2024	2025
Exploateringsnämnden	117 150	113 150	116 110
Förskolenämnden	4 635 220	4 700 660	4 898 650
Grundskolenämnden	9 236 110	9 384 400	9 654 960
Idrotts- och föreningsnämnden	620 220	668 130	703 930
Kommunledningen	382 520	393 170	395 920
Kretslopp- och vattennämnden	-	-	-
Kulturnämnden	660 190	669 630	674 240
Miljö- och klimatnämnden	106 520	104 080	103 850
Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning	742 490	739 020	738 290
Nämnden för Demokrati och medborgarservice	93 480	94 730	95 390
Nämnden för Funktionsstöd	5 020 350	5 244 610	5 418 690
Nämnden för Inköp och upphandling	10 000	6 000	4 000
Nämnden för Intraservice	41 390	36 950	37 230
Socialnämnd Centrum	1 250 870	1 255 890	1 272 220
Socialnämnd Hisingen	1 184 940	1 193 230	1 207 660
Socialnämnd Nordost	1 664 300	1 681 860	1 701 880
Socialnämnd Sydväst	764 090	763 770	772 800
Stadsbyggnadsnämnden	247 360	247 230	248 950
Stadsfastighetsnämnden	-	-	-
Stadsmiljönämnden	1 743 000	1 747 680	1 770 940
Utbildningsnämnden	2 380 570	2 488 300	2 670 960
Valnämnden	12 360	12 540	12 770
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 137 970	6 332 850	6 794 180
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter			
Arkivnämnden	24 640	25 120	25 300
Business Region Göteborg AB	31 730	32 200	32 430
Fastighetsnämndens transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	128 320	133 660	149 550
Socialnämnd Centrum studieförbunden	31 200	31 200	31 200
Överförmyndarnämnden arvoden	33 660	34 060	34 300
Totalt Kommunbidrag nämnder	37 368 650	38 202 120	39 634 400

Centerpartiet

GÖTEBORG

DROTTNINGGATAN 26
411 14 GÖTEBORG

@centerpartietgoteborg